

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

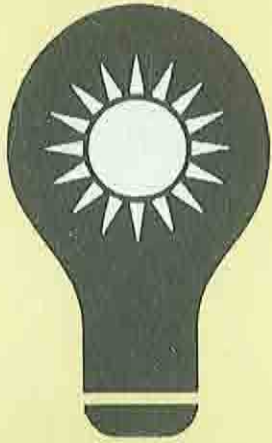
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ

YIL: 9

SAYI: 82

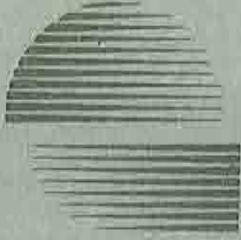
ŞUBAT 1997

Demokratik
Türkiye,
İnsanca Yaşam
İşin alanlardaydık

İmza yetkisini
kullan!
BARIŞ İÇİN
BİR MİLYON
imza

1954

**TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ
YIL:9 SAYI:82 ŞUBAT 1997**

Ayda bir çıkar.
Elektrik Mühendisleri Odası İzmir
Şubesi Üyelerine Ücretsiz Yolların.

Elektrik Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Adına Sahibi:
Musa ÖZTUFAN

Yazı İşleri Sorumlusu:
M.Macit MUTAF

Yayın Komisyonu:
A. Tarkan TEKCAN
Mehmet GÜZEL
Seyhun DALGIÇ
Ahmet BECERİK
Talat CANPOLAT
Filiz DELVİN

Yazışma Adresi:
EMO İzmir Şubesi
1337 Sok. No: 16 K.8 Çankaya-İZMİR
Tel/Fax: (0 232) 489 34 35

EMO İzmir Şubesi Bülteninde yayınlanan
her türlü haber ve yazı izin almak
koşulu ile kullanılabilir.
Yayınlanan yazılardan yazarları sorumludur.

Reklam Bedelleri:

Arka dış kapak (Renkli): 35 Milyon TL
Arka iç kapak (Renkli): 25 Milyon TL
Ön iç kapak (Renkli): 27.5 Milyon TL
İç sayfalar (Siyah - beyaz):
Tam sayfa: 18 Milyon TL
1/2 sayfa: 9 Milyon TL
1/4 sayfa: 4.5 Milyon TL

Basım Tarihi
18/02/1997

Baskı -Tasarım:
Özyurt Matbaacılık

Tel/Fax: (0 312) 230 76 31 - 230 85 56

Merhaba

1996 yılı'ndaki insan hak ve özgürlüklerinin ihlalleri daha önceki yılları aratmayacak bir düzeye ulaştı. Yıllardır, demokratikleşme güldürüsü ile bir kandırmaca sürerken, somut veriler, insan hakları ihlallerinin daha da boyutlanarak sürdüğünü ortaya koymaktadır.

Son dönemde ortaya çıkan kontrgerilla ve çete teşkilatlarının da bu dönemde aktif hale getirilerek cinayetlerde, kayıplarda ve infazlarda bu çetelerden oldukça yararlandıklarını bizzat İçişleri Eski Bakanı Mehmet AĞAR "bin tane gizli operasyon yaparak devleti temizlemeye çalıştık" diyerek itiraf etmiştir.

1996 yılı verilerin bakıldığında daha önceki yıllarda gözlenen insan hakları ihlallerinin azalmadığı, aksine artarak devam ettiği görülmektedir. 1996 yılının bilançosu şöyledir:

✘ Falli meçhul cinayetler - saldırılar	: 78 ölüm, 46 yaralama,
✘ Yargısız infaz-işkence sonucu gözaltında ölüm:	190 kişi,
✘ Çatışmada ölüm	: 2762 kişi,
✘ Sivillere yönelik eylemler	: 119 ölüm, 133 yaralama,
✘ Gözaltında kayıp savı	: 196 kişi,
✘ İşkence iddiası	: 347 kişi,
✘ Gözaltına alınanlar	: 20 466 kişi,
✘ Tutuklananlar	: 1791 kişi,
✘ Boşaltılan köy-mezra	: 68 adet,
✘ İşten çıkarmalar	: 8 634 kişi,
✘ Kapatılan dernek-sendika-yayın organı	: 109 adet,
✘ Basılan dernek-sendika- yayın organı	: 119 adet,
✘ Gözaltına alınan basın emekçileri	: 132 kişi,
✘ Toplatılan yayın	: 175 adet,
✘ İstenilen hapis, para cezaları	: 1 777 yıl hapis, 4 milyar 250 milyon TL para cezası,
✘ Verilen hapis ve para cezaları	: 175 yıl hapis, 8 milyar 183 milyon 660 bin TL para cezası;
✘ Cezaevindeki düşünce suçluları	: 140 kişi.

İnsan hakları ihlallerinin biri de son dönemde LİCE'de yaşandı. Devlet kontrolü altındaki bu ilçede siyasi parti temsilcileri ve sivil toplum örgütlerinden oluşan bir heyetin gözlemde bulunması engellendi. Heyet ilçeye sokulmadı. Olayın ve gelişmelerin çarpıcı boyutunu 26 ve 27. sayfalarda bulacaksınız.

Bu sayımızın kapağını TMMOB Mitingine ayırdık. 18 Ocak 1997 tarihinde Ankara'da yapılan "Demokratik Türkiye, İnsanca Yaşam" mitingine CHP - DSP ve ÖDP destek verirken katılımcılar siyasi iktidarı düdüklerle protesto ettiler. Mühendis - mimarların talepleri, Şubeden Haberlerde.

Mühendis - mimarları sokaklara çıkararak siyasi iktidar, 1997 yılının özelleştirme yılı olacağını ilan ederek, yatırımları kısıtı. Elbette yatırım olmayınca sanayileşme, sanayileşme olmadan mühendislik önem kazanmıyor. 1997'nin Ocak ayında yapılan memur maaş artışları incelendiğinde mühendis ve mimarların ücretlerinin giderek kötüleştiği net olarak ortaya çıkıyor. 16 ve 17. sayfalarımızda "Emeğin Ucuz Yolculuğu" yazısında meslekler ve ücretler arasındaki ayrımcı politikaların yansımalarını karşılaştırmalı olarak göreceksiniz.

Aydınlık bir Türkiye yaratılmasında tüm sivil girişimlerin birleşmesini diliyor, Barış İçin Bir İmza, Sürekli Aydınlik için 1 Dakika Karanlık Kampanyaları'na katılımınızı bekliyoruz.

Yayın Komisyonu

ENERJİDE ÖZELLEŞTİRME?

Son on yıldır ülkemizde esen, adına "özelleştirme" dediğimiz yalan rüzgarları sonunda ülkenin iki önemli stratejik sektörüne (İletişim ve Enerji) ulaştılar. Her iki sektörde de izlenen politika hemen, hemen aynıydı. İlk önce belirli bazı hizmetleri kamuoyunun dikkatini çekmeden (GSM, Kablo TV, İnternet, Sayaç okuma, Açma-Kapama vb.) özelleştireceksin sonrada toptan satıvereceksin. Anayasa Mahkemesinin son kararıyla artık iletişim şebekemiz satışa hazır. Bugün adına Türk Telekom dediğimiz kurumun geçmişini, geleceğini ve kimler alır? sorusunun cevabını ilerki sayılarımızda vermeye çalışacağız. Biz bugün enerji sektöründeki özelleştirmeyi irdeleyeceğiz. Hani şu hikayesi herkesce bilinen; Devletin sırtında *yük*, çalışanları *asalak* olan kamu kurumlarından biri varya, hani şu adına TEK dediğimiz. İşte O kurumu ve çalışanlarının hikayesini anlatacağız. Aslında hikayenin geçmişi çok fazla değil, 1970 yıllarında başlamış. Elektrik enerji sektörünün başlangıcı yabancı sermaye ile olmuş. Sonra Ayrıcalıklı Şirketler' Elektrik enerjisi üretmeye başlamış, Aslında bu şirketlerin kuruluşunda bile büyük oranda devlet desteği var. Sonra Etibank devreye girmiş ve 1970'in başında 2000 MW'lık kurulu gücü ve 8 Milyarlık kwh'lik yıllık enerji üretimini TEK devralmış. İsmiyle yaşadığı 25 yılda kurulu gücünü ve üretimini 10 kat artırmış, Kurumla ve sektörle ilgili bilimsel incelemelere baktığımızda ülkenin en başarılı kurumlarından biri TEK. 90'lı yıllar Dünyanın hemen hemen her bölgesinde esen "Liberal Ekonomi" rüzgarlarına bizim ülkemizde de yandaşlar bulmuş, boyları ufak olsada onları devletin en üst katına kadar çıkarılmış ve onlarda ellerinden gelen var güçleriyle hem memurlarına *işini bilmeyi* hemde liberal girişimcilere *köşe dönmeyi* öğretmişler ve ülkedeki *komisyon* hizmetlerini nitel ve nicel olarak yükseltmişlerdir. İşte bu yıllarda, bir çok kamu kurumunda olduğu gibi; TEK'in deneyimli personeli işten elçektirilmiş, gerici kadrolaşmaya gidilmiş, bu kurumun gelirlerine Gelir Ortaklığı Senetleriyle el konulmuş ama 1 TL. bile bu satışlardan bu kuruma verilmemiş, bu senetlerin faizleri bu kurumun gelirlerinden tahsil edilmiş ve bu kurum, devlet bankaları özel sektöre teşvik kredileri verirken, özel bankaların insafına terkedilmiş, bölünmüş, parçalanmış ve hiçbir işlevini yapamaz duruma getirilmiştir. Bugün mevcut sistemi bile işletemeyecek bir duruma sokulan kurum; artık "devir" diye adlandırılan satılma işlemine hazırdır. Vatandaşlar olarak sadece devlete ödediğimiz vergilerle değil, aynı zamanda kullanıcılar olarak abone olurken ödediğimiz Tesis Ücretleriyle de bizlere ait olan bu kurum, şimdi bir kez daha; babasının eşeğini tekrar babasına satan Kayserili hikayesindeki gibi, yirmi yıllığına devir alacak şirket-

lerin ödeyeceği devir ücretleri, enerji tarifelerine sokularak bizlere satılacak. İşte böylesine akıl ve mantık dışı, bizleri alık kendilerini akıllı sanan bir düşüncenin ürünüdür enerji sektöründeki özelleştirme. Aslında özelleştirilen elektrik enerji sektörünün %90'ını elinde tutan bir kamu tekelinin özel tekel haline getirilmesidir. Elektrik enerjisinin ulusal düzeyde planlanması üretilmesi ve dağıtılması kaynakların daha verimli kullanılması, optimum maliyetlerin sağlanması açısından zorunlu olması doğal olarak bu sektörü bir kamu tekeline dönüştürmekte, kamunun genel çıkarlarının bir parçası yapmaktadır. İşte bugün böylesine bir kamusal çıkarımız satışa çıkarılmıştır. "*Enerjinin her sınıf ve kesim için gerekli, ucuz ve güvenilir olması her sınıf ve kesimin çıkarınaysa*" ilkesi eğer doğru bir ilke olarak kabul ediliyorsa hiçbir kesimin bu sektöre bir rant sektörü olarak bakmaması gerekir. Ama ülkemizde ve bölgemizde görünen o ki; böylesine bir kamusal çıkarı istekli olanlar arasında sermayelerinin nereden geldiği belli olmayan, enerji sektörüyle uzak yakın ilişkisi bulunmayan sadece bu rant paylaşımı için kurulmuş şirketlerle bazı sanayicilerimizi veya meslek odalarının (Ticaret, Sanayi) önderliğinde biraraya gelmiş sanayici gruplarını görmekteyiz. Küçük, orta, büyük ölçekli tüm sanayi ve ticari kurumların temsilcisi olan bu meslek odalarının bir kamusal çıkarın rant paylaşımında bazı gruplara önderlik etmesi; genel üye çıkarlarına ve enerjinin ucuz ve güvenilir olması her kesimin çıkarına ilkesine, nedenli karşıt olduğu ilk bakışta gözükmesi bir yana bu meslek odalarının yönetimlerinin rantiyeci sınıflara nedenli bağlı olduğunu göstermesi açısından ilginç bir örnektir. Zaman, zaman hem üyelerimize, hem odamıza, hemde bu iş kolundaki sendikalara bu işe ortak olmaları yönünde teklifler gelmektedir, aslında böylesine bir ortaklığa girmek için gerekli sermayeyi bulmak bir yana bir ülkeyi sömüleştirmek ve soymak için uluslararası sermayeye ve onun içimizdeki rantiyeci ortaklarına koltuk değnekliği yapmak sanırım çoğumuzun içine sindireceği birşey değildir. Kimi üyelerimizin ve kimi sendika yönetimlerinin bu olguya sıcak baktığını üzülerken görüyoruz. Ağzımıza bir parmak bal çalarak bizleri hırsızlıklarına ortak etmek isteyenlere, dün de karşıydık, bugün de karşıyız. Hele bu gün bu sektördeki tüm çalışanlarla beraber yumruklarımızı kaldırdık. İşyerlerimizi, halkımızın aydınlığını ve çocuklarımızın geleceğini, emperyalizme ve onun yerli işbirlikçilerine temsil etmiyeceğiz!

Musa ÖZTUFAN
EMO İzmir Şb. Bşk.

FEANNI TEMSİLCİLERİ TÜRKİYE'DE

TMMOB'nin, tam üyelik için başvurduğu Avrupa Ulusal Mühendislik Birlikleri Federasyonu'ndan (FEANNI) bir heyet inceleme ve görüşmelerde bulunmak üzere 20-21 Şubat 1997 tarihlerinde Türkiye'ye geliyor. FEANNI'ye başvuru prosedürü içerisinde yer alan bu ziyarete FEANNI'nin bir önceki dönem başkanı, genel sekreter ve bir yönetim kurulu üyesi katılacak.

TMMOB 1997 YILI BİLİRKİŞLİK-EKSPERLİK-HAKEMLİK VE TEKNİK MÜŞAVİRLİK YÖNETMELİĞİ YAYINLANDI

Özel ya da kamu kesiminden özel istem veya mahkeme kararları üzerine üyelerimizce verilecek mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin koşulları, ücretleri, ödeme biçimleri ve ilişkilerinin belirlendiği ve üyelerin hak ve ücretlerinin korunmasının amaçlandığı Yönetmeliğin 1997 yılı için mali hükümleri yeniden düzenlendi.

Baro, Mahkemeler ve Temsilciliklere gönderilen Yönetmeliğe göre 1997 için tesbit edilen ücretler şu şekilde;

Bilirkişlilik

Bilim, teknik ve ekonomik alanlarda belirtilen konulardan isteneni, mahallinde ya da dosya üzerinde inceleme yaparak fiyat takdiri, kıyım, nitelik, kusur ve durum tesbiti için rapor tanzimi ile gerekli görülecek hallerde bunların dışındaki hususların tayin ve tesbitinin yapılması işlemi olan bilirkişliliklerde;

1- Büroda dosya üzerinde düzenlenecek raporlarda kişi başına her rapor için en az 10.000.000.-TL.

2- Arazide ve iş sahalarında düzenlenen raporlardan arazide geçen her gün için kişi başına 7.500.000.-TL eklenmek üzere her rapor için kişi başına en az 5.000.000.-TL.

3- Mahkemelerde açıklama yapılması halinde her celse ya da ek açıklama için en az 7.500.000.-TL.

4- Arazide ya da büroda bir defasında birden çok dosyanın incelenmesi durumlarında 10 dosyaya kadar dosya başına 8.000.000.-TL Alınan 10 dosyadan fazlası için dosya başına en az 5.000.000.-TL.

5- Aynı dosya için birden fazla rapor düzenlendiğinde her rapor için normal ücretin % 50'si oranında ek ücret alınır.

Ekspertiz

Mahallinde ya da dosya üzerinde gerekli incelemeyi yaparak kıyım takdiri, fiyat tesbiti ve benzerleri ile ilgili rapor tanzimi hizmetleri olarak tanımlanan Ekspertiz'de ücretlerin belirlendiği A katsayısı 1997 yılı için 8.000.000 TL olarak uygulanacak.

a) 1.500.000.000.-TL'na kadar $Es \times 4g \times A + 2 A + \frac{M}{1000}$

b) 75.000.000.000.-TL'na kadar $Es \times Cg \times 4A + 7.000.000 + \frac{M - 15.000.000.000}{2000}$

Hakemlik ve Teknik Müşavirlik

Hakemlik ücretleri H.M.U.K'nda belirtilen esaslara, Teknik Müşavirlik ücretleri ise işin niteliği ve mali boyutları ile çalışma koşulları ve süresi dikkate alınarak TMMOB Genel Sekreterliğince belirlenir.

SÜREKLİ AYDINLIK İÇİN 1 DAKİKA KARANLIK

Suç örgütlerini kuranların ve onlara görev verenlerin, mutlaka bağımsız yargı önüne çıkarılması konusunda kararlılığımızı göstermek, olayı soruşturan kişi ve kurumlara destek vermek, demokratik, çağdaş, şeffaf hukuk devleti özlemimizi duyurmak için hergün saat 21.00'de işiğimizi BİR DAKİKA süreyle karartıyoruz. İzmir'deki üyelerimiz Cumartesi günleri Alsancak Seyiç Pastanesinin önünde saat 21.00'de mumları ve düdükleri ile buluşuyorlar.

1 Mart 1997'ye kadar sürecek bu yurttaş çağrısına sizde katılın.

BERGAMA KÖYLÜLERİ HEPİMİZ İÇİN DİRENİYOR

Ülkemiz için örnek olabilecek bir mücadele veriliyor Bergama'da. Tüm yöre halkının katıldığı eylemlerle bölgelerinde kurulacak altın işleme tesislerinin yapımına karşı çıkılıyor.

Uluslararası sermayenin güçlü kuruluşlarından Eurogold firmasının işletmeye açmaya çalıştığı tesisler ve arıtma yönteminin teknik verilerle dayalı incelemesini değişik yönleriyle ele alan TMMOB'da bu mücadelede Bergama halkına destek veriyor.

Konuyla ilgili olarak TMMOB'a bağlı odaların İzmir Birimlerinin 16 Ocak 1997 tarihinde yaptığı basın açıklaması şu şekilde;

Bergama köylüleri geleceğine ipotek koyan siyanürlü altına karşı yıllardır örnek bir mücadele gösteriyor. Bergamalılar gerek Eurogold şirketinin gerekse siyanürün baskılarına direnerek, tüm Türkiye'ye demokrasi dersi veriyor. Öngörülen altın madeninden etkilenen köyde yapılan ve katılımın yüzde seksen dokuz gibi yüksek bir orana ulaştığı oylamada halk "siyanürlü altına hayır diyor".

Türk Mühendis ve Mimari Odaları Birliği (TMMOB) İzmir İl Koordinasyon Kurulu (İKK), konunun gündeme geldiği günden bu yana haklı mücadelelerinde Bergamalılar yanında yer almıştır ve bundan sonra da alacaktır. İKK'nın işin başından beri yürüttüğü çeşitli araştırmalar Bergamalıların haklı olduğunu ve herkesin aldatılmak istendiğini göstermektedir.

Birinci derecede bir deprem bölgesi olan yöre için öngörülen atık havuzu profesinin depreme dayanıklı olmadığını belirttik. Eurogold yetkilileri bir yandan örtümsüz kil kaplama projelerini savunurken, verdikleri ilanlarda havuzu iki kat sentetik örtüyle kapladılar. Başlangıçta siyanürü arıtmayı düşünmediklerini söylerken baskılarımız karşısında arıtma tesisi yapılabileceği ifadesini kullanmaya başladılar.

Kirlenmeye ve maden kapatıldıktan sonra oluşabilecek olumsuzluklara karşı güvence verilmesi yönündeki sorularımızı "Devletimiz bizden istemedi ki" tarzında geçiştirmeye çalışırken, karşı çıkışın kitleselliği karşısında çark ettiler ve halkı bölmek amacıyla bazı kişileri sigorta edebilecekleri ileri sürdüler.

Siyanürlü altın çıkarmak konusunda dosyamız doludur, kamuoyu ve yöneticilerin incelemesine açıktır. Yıllardır kamuoyuna duyurduğumuz düşünceleri, Amerikan Çevre Koruma Örgütü'nün ayrıntılı "altın raporu" çeşitli Avrupa üniversitelerinden bilim adamları da doğrulamaktadır. Yukarıda kısaca değindiğimiz tehlikeler ve yöreye getirdiği hayati tehdit, işin üretim aşamasında devreye girecektir. Ancak esas tehlike on yıl işletme ömrü olan madenin kapatılmasından sonra yaşanacaktır. Altın üretim alanında oluşacak insan sağlığına zararlı ağır metal yığılımları, yarım yüzyıl bu bölgeye kuşların, böceklerin bile girmesini riskli kılacak, zeytinliklik, sebzeçilik, pamukçuluk, kısaca tarımsal üretim onarılamaz bir darbe yiyecektir.

Bazı şaşırımlar "siyanürlü altının hem yöre, halkına hem de ülkeye büyük maddel yararlar sağlayacağını" iddia ediyor. Bu da Eurogold şirketinin yaymaya çalıştığı bir aldatmacadır. Gerçek ise, siyanürlü altının her yıl 1.5 milyon dolar vergi karşılığında, yöre tarımından 60 milyon dolar götürüleceğinde yatmaktadır.

TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu'na üye meslek odaları olarak, bu nedenle hepimizi demokrasi dersi vererek siyanürlü altına karşı çıkan Bergama köylülerinin, onların bu mücadelesine önderlik edenlerin, bu mücadeleye destek veren sivil toplum örgütleri ve kişilerin, üniversite öğretim görevlilerinin yanında olduğumuzu duyurur, onlarla dayanışma içinde bulunduğumuzu kamuoyunun bilgisine sunarız.

Yöre halkının sokaklarda, tarlalarda kullandığı sloganla biz de sahhip çıkıyor, "Siyanürlü Şirket, Bergama'yı terkot!" diyoruz.

UĞUR MUMCU ANILDI

Meslek Odaları, sendikalar, siyasi partiler, dernekler ve diğer sivil toplum örgütlerinin katılımı ile oluşturulan İzmir Demokrasi Platformu, değerli aydınımız Uğur Mumcu'nun katledilişinin 4. yılında, devlet, mafya, siyaset ortaklığında kurulan ve yüzlerce faili meçhul cinayetin sorumlusu olan karanlık çetelerin ortaya çıkarılması ve yargılanması için, bağımsızlık, demokrasi ve özgürlük için, diğer basın emekçileri ve bütün demokrasi şehitlerini anmak için "UĞUR MUMCU'yu ANMA ve FAILİ MEÇHUL CİNAYETLERİ KINAMA MITİNGİ" düzenledi.

24 Ocak 1997 Cuma günü İzmir Cumhuriyet Alanında gerçekleştirilen Mitingte dönem sözcüsü Musa ÇAM tarafından okunan basın açıklamasında çeteleri ve katilleri saklayan devlet kınandı.

BASIN AÇIKLAMASI

Bütün namuslu yurtsever insanlarımız

Başta UĞUR MUMCU cinayeti olmak üzere binlerce faili meçhul değil, faili belli cinayetlerin tetikçileri ve emir verenlerin yargılanması için mücadeleye çağırıyoruz.

Susurluk kazası ile ortaya çıkan Mafya-Siyaset-Polis içindeki karanlık güçlerin işbirliği hepimizde derin kaygılar uyandırmıştır. Bu işbirliğinin tesadüf olmadığını Eski İçişleri Bakanı Mehmet AĞAR'ın "Bin tane gizli operasyon yaptık" demesi olayların boyutunu göstermekte... Senelerdir tartışılmakta olan CIA-Gladio-Kontgerilla-Ülkücü işbirliğini adeta doğrulamaktadır.

UĞUR MUMCU için ölüm emri, CIA bağlantılı kontrgerilla merkezlerinde verildi. Bugünlerde devlet tarafından kullanıldığı açıklanan uyuşturucu ve kumar mafyasıyla şeriatçı görünümündeki örgütler taşeron olarak kullanıldı. Kemal TÜRKLER, Vedat AYDIN, Musa ANTER, Muammer AKSOY, Mehmet SİNCAR, Bahriye

ÜÇOK, Turan DURSUN, Hasan OCAK, Çetin EMEÇ, Metin GÖKTEPE, Sivas'ta diri diri yakılan 37 aydınımız 3.500'ü aşan faili meçhul cinayetlerin, Özgür Gündem Gazetesi'nin bombalanması, eroin kaçakçılığı ve komşu ülkelerde darbe tezgahlama, binlerce köyü boşaltma ve yakma gibi birçok olayın örgütlü olarak yapıldığı ortaya çıkmıştır. Bu örgütlü gücün devletin merkezine yerleşmiş olduğu, yıllardan beri cinayetler işlediği görülmektedir.

Kürt sorununun da yalnızca askeri yöntemlerle çözüleceğini, bütün siyasi iktidarlara dayatan bu güç bütün çıplaklığı ile orta yerde. Fakat Uğur MUMCU cinayetinde olduğu gibi gizlenilmeye çalışılmakta, bir iki kayıpla geçiştirilmeye, gündemi suni şeyler yaratarak kapatmaya uğraşmaktadırlar. Buna fırsat vermeyelim.

Demokrasi ve barış önündeki en büyük engel bu suç odağı dağıtılmalıdır. Bunu sağlayacak en büyük güç, namuslu, yurtsever insanlarımızın örgütlü tepkileri olacaktır. Bütün insanlarımızı, açığa çıkan çete mensuplarının ve onların siyasi koruyucularının yargılanması ve hesap sorulması için örgütlü mücadeleye çağırıyoruz.

24 Ocak 1997 Cuma günü saat 12.00 - 13.00 arasında Cumhuriyet Meydanı'nda yapılacak mitingte örgütlü mücadelemizi ve tepkimizi göstereyim.

KATILAN KURULUŞLAR:

DISK, KESK, TMMOB İZMİR İL KOORDİNASYON KURULU, İZMİR TABİP ODASI, İZMİR DIŞ HEKİMLERİ ODASI, İZMİR SMMM, HALKEVLERİ, ÇAĞDAŞ GAZETECİLER DERNEĞİ, İNSAN HAKLARI DERNEĞİ, ÇAĞDAŞ YAŞAMI DESTEKLEME DERNEĞİ, ATATÜRK-ÇÜ DÜŞÜNCE DERNEĞİ, MERKEZ ŞUBESİ, PİR SULTAN ABDAL KÜLTÜR DERNEĞİ, ÇAĞDAŞ KADIN DERNEĞİ, CHP, EMEĞİN PARTİSİ, HADEP, İŞÇİ PARTİSİ, ÖZGÜRLÜK VE DAYANIŞMA PARTİSİ, BARIŞ PARTİSİ,

ÜYELERİMİZE İNDİRİM UYGULAYAN FİRMALAR

FİRMA İSİMLERİ	ADRESLER	TEL.	İNDİRİM ORANI
EL VE MIKROCERRAHI HAS.	1418 SOKAK NO: 14 İZMİR	44/0121	% 20
EĞE SAĞLIK VAKFI	1399 SOKAK NO: 17 İZMİR	463 28 87	% 10
ÖZEL SAĞLIK HAS.	1399 SOKAK NO: 25 İZMİR	421 24 98	% 20
YAŞAM LABORATUVARI	1447 SOKAK NO: 6/1 İZMİR	421 54 17	% 10
SONO NÜKLE. ÖZEL TEŞ.	1359 SOKAK NO: 6/1 İZMİR	421 61 01	% 20
OTEL KAYA PRESTİGE	1371 SOKAK NO: 7 İZMİR	483 03 23	% 25
OTEL ANBA	CUMHURİYET BUL. NO: 124 İZMİR	484 43 80	% 25
NAZAR TUR. LTD. ŞTİ. (Rent A Car)	Şair Eşref Bulvarı No: 22 ÇANKAYA	425 53 66	% 25
TÖMER İZM. MERK. ŞUBE	KIBRIS ŞEH. CAD. NO: 55	464 05 44	% 25
İSTANBUL HAVA YOLLARI	G.O. PAŞA BUL. 2/E	489 05 41	% 10
ULUSOY (TÜM HAFLARDA)			% 15
ÖZEL HEDEF DER.	KIBRIS ŞEHİTLERİ CAD. 47/1	463 66 77	% 10
İLERİ KİTABEVİ	SSK BLOKLARI KONAK İZMİR		% 10
AYRINTI KİTABEVİ	KIBRIS ŞEHİTLERİ CAD.	421 10 76	% 20
DÜŞÜN SİGORTA		463 76 22	% 7.5
ERCAN KİTABEVİ	847 SOKAK. NO:27/A KONAK	489 45 05	% 20
TEMMUZ KİTABEVİ	846 SOKAK NO: 59/A KONAK	445 76 45	% 15 (Kitap+Kaset) % 10 Kasette

ENERJİDE ÖZELLEŞTİRME KARANLIK YARINLAR DEMEKTİR

ÖZELLEŞTİRMEYE KARŞI ENERJİ PLATFORMU OLUŞTURULDU

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından TEAŞ'a ait 12 Termik Santral'in kömür sahaları ile birlikte işletme haklarının 20, TEDAŞ'a bağlı dağıtım müesseselerinin işletme haklarının ise 30 yıllığına devrine ilişkin yayınlanan ilanlar, 1997 yılında özelleştirme çalışmalarının ENERJİ SEKTÖRÜN'de yoğunlaştırıldığını göstermektedir.

Yapılacağı ve yapılacağı ilan edilen uygulamaların, ülkemiz ENERJİ SEKTÖRÜ'nü, çalışanlarını ve halkımızı olumsuz etkileyeceğini her platformda dile getiren Odamız konu ile ilgili bir rapor hazırladı.

Bu rapor doğrultusunda Enerji Yapı Yol - Sen, Tes İş, Maden-Sen, Türkiye Maden - İş, Mak. Müh. Odası, Maden Müh. Odası ve KİGEM ile bir dizi toplantılar yapıldı. En son 06.01.1997 tarihinde yapılan toplantı sonucunda;

- 07.01.1997 tarihinde bir ortak basın açıklaması yapılmış, odamız tarafından hazırlanan rapor tüm partilere, gazetelere ve TV' lere gönderilmiştir.

- Ortak imzalı afişler hazırlanmıştır.

- Toplantıya katılan tüm kuruluşların 14/15 Şubat 1997 tarihine kadar bölgesel toplantılar ve çeşitli etkinlikler düzenlenmesi kararlaştırılmıştır.

Bu görev doğrultusunda anılan kuruluşların birim yöneticileri ile Şubemizde toplantılar düzenlenmiş, yöremizde yapılabilecek etkinlikler programlanmıştır.

Programın ilk aşamasında 29 - 30/01/1997 tarihlerinde DSİ, İller Bankası, Karayolları, Bayındırlık ve İskan İl Müdürlüğü, TEDAŞ ve TEAŞ ünitelerinde anılan kuruluşların üyeleri ve üyelerimizin katılımı ile ortak işyeri toplantıları yapılmıştır.

31.01.1997 tarihinde TEAŞ-TEDAŞ Bornova Kampüsü önünde ortak basın açıklaması yapılmış, görüşlerimiz basın ve medya aracılığı ile halkımıza anlatılmaya çalışılmıştır.

02.02.1997 tarihinde Soma'da tüm çalışanların ve yö-

re halkının katılımı ile gerçekleştirilen mitinge İzmir'den ve Ege Bölgesinden de yoğun katılım sağlanmıştır.

ÖZELLEŞTİRME SALDIRISINA KARŞIN DİRENECEĞİZ. (31 Ocak 1997)

Değerli Basın Mensupları

Ülkemiz tarihin en karanlık döneminden geçmektedir.

Sistem çürümüşlüğü Susurluk kazasıyla bir kez daha gözler önüne serilirken, özelleştirme adı altında yıllardır yapılan soygun ve talanın gerçek yüzü bütün çıplaklığı ile ortaya çıkmışken, Refah Yol İktidarı 1997 yılını özelleştirme yılı ilan ederek biz emekçilere açık bir savaş ilan etmiştir.

İktidara gelirken yoksulların umudu, faizcinin, soyguncunun korkulu rüyası olacağını ilan eden "ADİL DÜZEN" palavracıları uyguladığı politikalarla diğer düzen partilerinden hiçbir farkı olmadığını ortaya koymuştur.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından 12 Termik Santral'in ve 29 bölgeye ayıran dağıtım şebekelerinin 20 ve 30 yıllığına işletme hakkını devretme için başlatılan ihale süreci ülkemiz enerji sektörünü bir ganimet operas-

yonu çerçevesinde yağma ve talan sofrasına çevirmektedir.

İşletme haklarının 20 yılına devredilmesi düşünülen termik santrallerin 20 yıllık toplam karı YİRMİ YEDİ MİLYAR YÜZELLİ BİR MİLYON amerikan dolarıdır. Bunların ilan edilen bedeli ise toplam 1.600.000.000 amerikan dolarıdır. Üstelik bu santrallerin kamu yatırımları devam etmektedir. Yapılmakta olan ve planlanan yatırımlar toplamı 2.000.000.000. amerikan dolarıdır.

Evet, bu satışların hiçbir mantıklı açıklaması yoktur. Çok az görüldüğü gibi devlet bütçe açıklarını kapatmak için bütün kamu mallarını toplumun zararı pahasına elden çıkarmaktadır. Ve bunu yaparken de akıl almaz bir pervasızlıkta davranmaktadır. Siyasi iktidarlar üretimi artırarak ülkeye iş ve imkan sağlamak yerine eldekileri IMF ve Dünya Bankasının tercihleri doğrultusunda satarak bütçe açığını kapatmayı düşünüyorlar.

Bir sonraki yıl açığını kapatmak için vatan topraklarını satışa çıkarırlarsa şaşmamak gerekir. Zira elde bir şey kalmadı.

DEĞERLİ BASIN MENSUPLARI;

Enerji sektörü doğası gereği özelleştirmeyi kaldıramayacaktır. Bu sektör niteliği gereği merkezi olarak planlamak zorundadır. Enerji türünde atılacak yanlış adımlar sanayileşme ve kalkınmaya doğrudan yansımaktadır. Elektrik enerjisi yapısı gereği rekabete uygun olmayıp kamuya ait tekel olmak zorundadır.

Daha önce özelleştirme ile özel şirketlere devredilen AKTAŞ, ÇEAŞ'TAN DA GÖRÜLÜYOR KI- bu şirketler elektrik enerjisi dağıtım ve üretim faaliyetlerinden bir holding, bir finans şirketine devrim yerinde ise içi yenilmiş kabuğu vitrine konulmuş bir istakoz haline dönüştürülmüştür.

Bu yaşananlar, özelleştirme uygulamalarının nasıl bir felakete sonuçlandığını gösteriyor.

Bizim enerjimiz, alınterimizle ödediğimiz vergilerle kurulan, gelişen ve bir kamu hizmeti olması gereken ülkemiz enerji sektörünün özelleştirilmesine izin vermeyeceğiz. Sadece enerji sektöründe kırk bin çalışanın işi tehlikeye giriyor. İşten çıkarmaları işten çıkarılıp yeniden düşük ücretle işe alınmaları, sendikasız, sigortasız çalışma koşulları, daha önce tam bu olumsuzlukları kendi mücadele gereği ile aşmış bulunan enerji çalışanlarından KİMSE BAŞ EĞMEYİ BEKLEMESİN.

Bunun için başta enerji emekçileri olmak üzere sınıf kadeslerimizle ve emekten yana demokratik örgütlerle ortak sınıf çıkarımız etrafında omuz omuza mücadele vermek, dayanışmaya girmek, bu sömürü politikaların durdurulabilmesi için etkin silahımız olacaktır.

Elbette biz biliyoruz ki, yalnızca çalışan kesimlerin çı-

karlarını temel alan bir mücadele anlayışı doğru bir anlayış değildir. Bu özelleştirme saldırısı yalnızca işyerlerinde hizmetli üreticileri etkilemekle kalmayacak toplumun tüm emekçilerini üretici ve tüketicisini açlığa, pahalılığa, yokluğa ve yoksulluğa itilecektir.

Yıllardan buyana yapılan özelleştirme uygulamaları gösteriyorki işçiler işsiz, esnaf yoksul, köylü topraksız, öğrenci eğitimsiz kalmaktadır. Enerji, ulaşım, demirçelik, haberleşme ile eğitim ve sağıktaki özelleştirmelerle bütün toplum kesimleri etkilenen, yarın mücadele için geç olacaktır.

Bir avuç sermayedanın emperyalistlerle işbirliği içinde bireysel çıkarlarını korumaya yönelik bu politikasını boşa çıkarmak, ulusal kaynaklarımıza sahip çıkmak temel görevimizdir. Bundan kaçınmak ise emperyalistlere yerli işbirlikçilerine teslim olup, köle olmaktır.

Bizler kararlıyız, Enerji emekçisini köleliğe, halkımızı da karanlığa mahkum ettirmeyeceğiz. İşimize, aşımıza, geleceğimize sahip çıkıp ENERJİDE ÖZELLEŞTİRMEYE GEÇİT VERMEYECEĞİZ. İşyerlerimizi SATTIRMAYACAĞIZ.

TES-İŞ SENDİKASI, T.MADEN-İŞ SENDİKASI, ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI, ENERJİ YAPI YOL-SEN, MADEN-SEN, MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI, MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI.

Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğüne Dava

3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkındaki Yasa gereği ülkemizde mühendislik ve mimarlık ünvan ve yetkisi ile mesleklerini yapmak isteyen kişiler mühendislik veya mimarlık eğitimi sonucu verilen diplomaya sahip olmak zorundadır.

Ancak özellikle son yıllarda kurulan şirketlerde ortakları mühendis veya mimar olmamasına karşın, şirket ana sözleşmesinde faaliyet konusu olarak taahhüt ve ticaretin yanısıra mühendislik hizmeti de yer aldığı görülmektedir.

Şirketler Sanayi ve Ticaret İl Müdürlükleri ve Ticaret Sicil Müdürlüklerince tescil edilmektedir. Bu Müdürlüklerin Mühendislik Mimarlık Hakkındaki Yasa gözönüne alınmaksızın şirketleri tescil etmelerinden dolayı odamızı temsilen şubemizce yargıya gidilmiş ve Danıştay'a iletilmek üzere idari dava açılmıştır.

YENİ KAYIT OLAN ÜYELERLE TOPLANTI

1996 yılı içinde Şubemize başvurarak kayıt olan üyelere yapılan çağrıya uyan yeni üyelerimiz ile 25 Ocak 1997'de Lokal'de bir toplantı düzenlendi

Yeni üyelerimizin, Oda ve Şube çalışmaları hakkında bilgilendirildiği toplantıda, üyelerimizin Oda, Şube, yayınlar ve eğitimler hakkında görüş ve beklentileri alındı.

Çalışmalara daha çok üyenin katılımını sağlamak, uzmanlıklarından ve bilgi birikimlerinden yararlanmak, sorunları ve EMO'dan beklentilerini öğrenmek amacı ile yapılan toplantıya 10 üyemiz katıldı.

ÜYELERİMİZİN DİKKATİNE

Odamızca gerçekleştirilen topraklama, sekonder röle ölçümü ve benzer test hizmetleri üyelerimiz aracılığı ile yapılmaktadır.

Bu tür hizmetlerde görev almak isteyen üyelerimizin Şubemize veya bağlı buldukları temsilciliğe yazılı olarak başvurmaları rica olunur.

YANGIN ALGILAMA VE UYARMA SİSTEMLERİ PROJELENDİRME VE UYGULAMA ESASLARI HAZIRLANIYOR.

Yangından dolayı can ve mal kayıplarının artması sonucu ülkemizde yangın algılama ve uyarma sistemlerinin önemi bir kez daha ortaya çıktı. Özellikle İstanbul'daki otellerde çıkan yangınlarda otel müşterileri uyarılabilsen yanar insanlar yaşıyor olacaktı. Ülkemizde konu ile ilgili hiç bir standardın olmayışı sektörün ayrı bir sorunu olarak görülmekte. Özellikle EN 54 standardından dolayı Avrupa pazarına giremeyen uzak doğu yapımı malzemeler piyasada rahatlıkla satılabilmekte, kullanılabilmekte ve yetkililerce kabul edilmektedir.

Tüm bu olumsuzlukları bir ölçüde önleyebilmek açısından Şubemizde "BS 5839 Part 1 Fire detection and alarm systems in buildings" standardı tercüme edilerek kısa sürede Uygulama Esasları şekline dönüştürülmektedir.

Yapılara ilişkin yangın algılama ve uyarılama sisteminin projelendirilip projelendirilmediği, ya da tesiste kurulup kurulmadığı ruhsat veren kurum tarafından (Belediyeler veya Bayındırlık İl Müdürlükleri) aranmaması da sektördeki ayrı bir sorun olarak görülmektedir. Projelendirilmiş olsa bile yapı enerjilendirilirken TEDAŞ tarafından hiç bir sorumlulukları ya da önemi yokmuş gibi yapı enerjilendirilmektedir. Oda olarak diğer bir çalışmamız ise kurumların konu ile ilgili görevlerini yasa ve yönetmelikler ışığında yerine getirmelerini sağlamak olacaktır.

İZMİR YANGIN ZABITA YÖNETMELİĞİ HAZIRLANIYOR

TMMOB'ne bağlı Odalar ve İzmir B.Ş. Belediyesi yetkililerince ortaklaşa hazırlanan Yüksek Yapılar Yönetmeliği çalışmalarının bir benzeri "Yangın Zabita Yönetmeliği" olarak yapılmakta.

İtfaiye Müdürlüğünce hazırlanan taslak çalışma EMO,

İŞYERİ ZİYARETLERİ

28 Ocak 1997 Çarşamba günü TEBA-ENTE- TEBA - GÜNKOL, PHILLISA, RJ REYNOLDS, OPEL ziyaret edilerek ajanda dağıtımları gerçekleştirilirken üyelere; oda çalışmaları, üyelere yönelik çalışmalar, bilirkişilik, test, mesleki denetim hizmetleri, Eğitim Merkezi, Temsilcilikler, Komisyonlar, Yardımlaşma Sandığı, Lokal, diğer kitle örgütleri ile ilişkiler, enerji yöneticiliği kursları, kültür, sanat, sosyal etkinlikler, hukuk danışmanlığı konularında bilgi aktarıldı.

MMO, KMO, İMO, ve M.O. temsilcileri ile itfaiye ve Belediye yetkilileri ile itfaiye ve belediye yetkilileri ile itfaiye ve belediye yetkililerinin katıldıkları çalışma grubunca değerlendirilmektedir.

Özellikle yapılar ruhsat verilmesi sırasında aranan koşulların tam olarak belirlenmemiş ya da eksik belirlenmiş olması nedeni ile çıkan bir çok sorunun giderilmesi hedeflenmektedir.

Yapı grubundaki bölümlerin kullanım amaçları değişmesi halinde yangın emniyeti yönünden değerlendirilmeksizin ruhsat verilmesinin önüne geçilmesi gereği ortaya çıkmıştır. Örneğin işhanı gibi yapıların büro amaçlı yapılmış olmasına karşın daha sonra atölye olarak kullanım amacının değişmesi binanın yangın anında boşaltım şartları, asansörün trafik analizini, yapının enerji yönünden kullanımı ve tesisatın durumu gibi bir çok konuya etkimesine karşın her biri göz ardı edilerek çalışma ruhsatı verildiği görülmektedir.

Turistik 39 otelde yapılan araştırmada 30 otelde yangın algılama sisteminin olmadığı, 14 otelde alarm sisteminin olmadığı, 16 otelde ise katlarda yönlendirme işaret levhalarının olmadığı tesbit edilmiştir. Turistik olmayan 88 otelde yapılan araştırmada ise durumun kötülüğü daha çok analizmektedir.

Daha birçok benzeri olayı vurgulayabilmek olasıdır. Bir ölçü de olsa sistemi düzenleyebilmek amacıyla yapılan çalışmanın en kısa sürede sonuçlanması hedeflenmektedir.

"Avrupa Birliği" Eğitim Semineri

19-21 Aralık 1996 tarihlerinde Avrupa Birliği nezdindeki Avrupa Komisyonu Türkiye Temsilciliği tarafından gerçekleştirilen Eğitim Semineri'ne Hilmi Güven katıldı.

Seminerden bazı bilgiler:

Avrupa Komisyonu Türkiye Temsilciliği, Avrupa Birliği'nin temel organlarından olan Avrupa Komisyonuna bağlı olarak çalışmaktadır. Ankara'da yerleşiktir ve Büyükelçilik düzeyinde temsil olunmaktadır. Temsilcilik, Avrupa Komisyonu ile Türkiye arasındaki ekonomik ve sosyal işbirliği konularında aracılık yapmaktadır. Ülkemizin Gümrük Birliği'ne dahil olması sürecinden sonra etkin olarak faaliyet göstermesi söz konusudur. Avrupa Komisyonu ve genel olarak Avrupa Birliği çalışmaları hakkındaki bilgilendirme görevi, Temsilcilik bünyesindeki "Enfomasyon Network Birimi" tarafından koordine edilmektedir. Türkiye ile Komisyon arasındaki bilgi alış verişini sağlamak üzere Avrupa Komisyonu Türkiye Bölgesel Bilgi Ağı kurulması çalışmaları bu birim tarafından yürütülmektedir.

Bölgesel Bilgi Ağı bünyesinde halen, Gaziantep, Diyarbakır, İzmir, Mersin, ve Kayseri Yerel Koordinasyon Büroları (AB-INFO Koordinasyon Merkezleri) mevcut olup, 1997 yılı içerisinde Trabzon, Samsun, Konya, Denizli, Antalya, Bursa, Tekirdağ, Eskişehir de benzer büroların kurulması planlanmaktadır. Bu büroların asıl amacının, Avrupa Komisyonu çalışmaları ve projeleri konusunda ticari, endüstriyel ve kamu kuruluşları ile yöre halkını bilgilendirme ve ilişki sağlanmasına aracılık etmek olduğu belirtilmektedir.

Ayrıca Komisyon tarafından kurulan Avrupa Dokümantasyon Merkezleri, TOBB ve İKV ile çeşitli üniversitelerimizin (Ankara, ODTÜ, Çukurova, Anadolu, Atatürk, Ege, Marmara üniversiteleri ile İstanbul Hukuk Fakültesi) bünyesinde faaliyet halindedir.

Ankara'da KOSGEB'de kurulu olan Avrupa Bilgi Merkezi (Euro-Info Center), KOBİ'lere yönelik danışmanlık hizmetleri ve eğitim programları sağlamakta, Avrupa Birliği İşletmelerarası İşbirliği Programlarını yönetmektedir.

PÜF NOKTASI

Endüstriyel tesislerde Cosφ'nin anlık ölçülmesi gerektiğinde cosφ metre cihazını her zaman yanımızda bulamayabiliriz. Yapacağımız kabullerin ise ne kadar sağlıklı olacağını kestirmek mümkün değildir. Faturalardan çıkartılacak enerji tüketimlerinden bir döneme ilişkin Cosφ bulmakta mümkündür. Günün belli bir saatinde yada istediğimiz andaki Cosφ'nin tesbitinde ise sayaç diskinin dönüşünün gözlenmesi yeterli olmaktadır.

Güç formülü;

$$\frac{T \cdot 3600}{t \cdot K} \times \frac{X}{5} \times \frac{U}{100} =$$

T= Tur sayısı (Belirli bir süre için gözlenecek diskin tur sayısı)

t= Sn (Belirli tur sayısı için geçen süre)

K= Sayaç sabitesi (sayacın 1 kWh yada 1 kVarh enerji için

diskin dönmesi gereken tur sayısı Ör: 825 devir / kwh)

$$\frac{X}{5} = \text{Akım trafosu oranı (kullanılmıyorsa = 1)}$$

$$\frac{U}{100} = \text{Gerilim trafosu oranı (kullanılmıyorsa = 1)}$$

ÖRNEK:

Aktif ve reaktif sayaçlar;

100/5 A Akım trafosu oranı, (gerilim trafosu yok) 825 devir/kwh

Ölçülen değerler;

Aktif : 10 devir 22 sn.

Reaktif : 10 devir 39 sn.

Çekilen Aktif güç;

$$\varphi = \frac{10 \cdot 3600}{22 \cdot 825} \times \frac{100}{5} = 39,67 \text{ kW}$$

Çekilen Reaktif güç;

$$Q = \frac{10 \cdot 3600}{39 \cdot 825} \times \frac{100}{5} = 22,38 \text{ kVar}$$

$$\tan \varphi = \frac{22 \cdot 38}{39 \cdot 67} = 0,56 \quad \varphi = 29^{\circ}.25$$

$$\text{Cos } \varphi = 0,87$$

SIEMENS
YETKİLİ SERVİSİ
Satış - Montaj
Arıza - Bakım

HICOM 100 SERİSİ TELEFON SANTRALLERİ

2 Dış - 4 Dahilden başlayan
sınırsız kapasiteli telefon santralleri

GIGASET 952 ve 910

KABLOSUZ DİJİTAL TELEFON SANTRALLERİ

2 Dış - 6 Dahili abone kapasiteli

EUROSET 800 SERİSİ TELEFON APAREYLERİ

Euroset 802 - Standart telefon apareyi

Euroset 812 - Ahizesiz konuşma, Serbest dinleme, 6 hafıza tuşu, Elektronik kilit

Euroset 832 - Dijital teleshareterli telefon apareyi
Ahizesiz arama, Serbest dinleme
Hızlı arama (İki tuşla 10 numara)

1379 Sk. Güven İşhanı NO.59 Kat:6-604
Tel: (0.232) 4413094 - 4419212 Alsancak-İZMİR

BİR HUKUK SKANDALI METİN GÖKTEPE DAVASI

Ülkemizde uzunca bir dönemdir, öncesinde bir takım güçler tarafından ortaya konulan "karanlık ve sisler" senaryosu oynanmaktadır.

Bu baskı ve şiddet politikaların sadece bir örneği olan Evrensel Gazetesi Muhabiri Metin GÖKTEPE'NİN gözaltında öldürülmesi insanlık dışı uygulamaların hangi boyuta vardığının bir göstergesidir.

Yüzlerce tanık önünde gözaltına alınarak öldürülmüş olması, katliamın bizzat devlet güçleri tarafından yapıldığını

**KATLEDİLELİ BİR YIL OLDU
KATİLLERİ HENÜZ YARGILANMADI**

açıkça ortaya koymasına karşın katil zanlıları aradan geçen 1 yıl içinde hala yargı önüne çıkarılmadığı gibi davayı üstlenecek "yetkili" bir mahkeme bile bulunamamıştır. Davanın güvenlik gerekçesi ile İstanbul'dan Aydın'a orada Afyon'a alınmasının gerçek nedeni güvenlik değil, davanın unutulması ve

katillerinin aklanılmak istenmesidir.

Demokrat kamuoyunun sürekli ve sistematik olarak yarıdan kaçırılması olayına tepki göstermesi ve olayın takipçisi olduklarını göstermesi gerekmektedir.

Mahkeme nerede görülürse görülsün izlemek ve davanın İstanbul'a alınarak, katillerin ve sorumluların yargılanarak cezalandırılmasını istemek hepimizin yurttaşlık görevidir.

DEÜ MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ - TMMOB İZMİR BİRİMLERİ KOORDİNASYON KURULU TOPLANDI

Meslek odaları - üniversite - sanayi ilişkilerinin ilk adımı olarak DEÜ Mühendislik Fakültesine bağlı bölümler ile TMMOB'a bağlı odalardan bu bölümlerle ilgili İzmir Şubelerinin katıldığı Koordinasyon Kurulu, Ocak ayı içerisinde ilk toplantısını Bornova'da Dekanlık binasında gerçekleştirdi.

15 ve 29 Ocak 1997 tarihlerinde yapılan toplantılarda Üniversite - meslek odaları arasındaki ilişkilerin gelişmesine ve tesbit edilebilen sorunların çözümüne yönelik öneriler tartışmaya açıldı.

Toplantıda gündeme başlıklar halinde şu konular gündeme geldi

1- Sanayi Odaları tarafından yürütülmesine karşın öğrencilerin büyük çoğunluğu tarafından yararlanılmadığı belirtilen staj sorununa çözüm bulmak, sanayi kuruluşlarından gelen staj kontenjanlarının meslek odaları üzerinden dağıtılmasını sağlamak üzere EBSO ile görüşme ve yazışma yapılması,

2- Meslek Odalarının öğrencilere tanıtılması amacı ile gereken ortamın bölümler arası ilişkilerle çözülmesi,

3- Meslek odalarının, sanayinin gereksinimleri konusunda uygulamaya yönelik derslerin programa alınmasına yönelik araştırma yapması amacıyla bölümlerin ders programlarının ve içeriklerinin ilgili Odalara iletilmesi,

4- Üniversitelerin sahip olduğu bilgi birikiminin sanayile aktarılması amacıyla meslek odalarıyla ortak çalışmalar yapılması,

5- Stajyer mühendislik ve eğitimleri ile ilgili konununun daha sonraki toplantılarda görüşmeye açılması,

6- Kendi meslek alanında kariyer yapmış mühendislerin, düzenlenecek yönlendirme seminerlerine konuşmacı olarak çağırılması,

7- Bir sonraki toplantının bilim-sanayi-teknoloji tartışması gündemi ile 18 Şubat 1997 tarihinde yapılması.

DEÜ ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜH. BÖLÜMÜNE ZİYARET

Üniversitemizle birlikte yapabileceğimiz etkinlikleri belirleyebilmek, ve işyeri temsilcisi oluşturabilmek amacı ile 22 Ocak 1997 günü DEÜ Mühendislik Fakültesi Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü ile bir toplantı yapıldı.

Toplantıya Yönetim Kurulumuzdan Musa ÖZTUFAN, Macit MUTAF, Sadık SİRKEOĞLU, Oğuz DİKENELLİ ile Eğitim Merkezi Müdürü Tarkan TEKCAN ve Bölümü Öğretim Üyelerinden Bölüm Başkanı Prof.Dr. Kemal ÖZMEHMET, Doç.Dr. Eyüp AKPINAR, Doç.Dr. Mustafa GÜNDÜZALP, Yrd. Doç.Dr. Erginer UNGAN katıldılar. Toplantıda üniversiteler ve meslek odalarının yurt dışındaki benzerleri gibi sıkı ilişkiler içinde bulunması gerektiği, bunun somut projeler ortaya konarak gerçekleştirilmesinin önemi üzerinde duruldu. Toplantı ve sonrasında yapılan görüşmeler sonucunda gerek Şubemizin üniversitelere verebileceği katkı ve hizmetleri, gerekse üniversitelerin bilgi birikimini ve laboratuvarlarından yararlanmak üzere çalışmalar başlatılması ve ileriye yönelik bir dizi teknik etkinlik geliştirmek üzere görüşlerin zenginleştirilmesi kararlaştırıldı.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Semineri -

Elk. Y. Müh. Ünal TOKTAŞ

Tarih: 21 Şubat 1977 (1. GÜN) Saat: 09.00-17.00 Ücret: 7.000.000.-TL. Kişi
22 Şubat 1997 (2. GÜN) Saat: 09.00-12.00 (Toplam 10 Saat)

Amaç: İşçi sağlığı ve iş güvenliği kavramlarının ve bunlarla ilgili tüm tanımların ayrıntılı olarak öğretilmesi.

Program ve Kapsam:**21 Şubat 1997 Cuma:**

09.00 ..... 09.50

- 1) İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinin tanımı, amacı ve kapsamı,
- 2) Yürürlükteki İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) mevzuatı,
- 3) İş kazası ve meslek hastalığı tanımları ve yorumu,
- 4) İş kazası ve meslek hastalığının ekonomik maliyeti,
- 5) İş kazasının genel nedenleri: Emniyetsiz durum ve hareketler.

10.00 ..... 10.50

- 1) Kaza zinciri, iş güvenliğinin temel prensipleri,
- 2) İşveren ve işçinin 1457 sayılı iş yasasına göre görev ve sorumlulukları,
- 3) İşveren ve işçinin 506 sayılı Sosyal Sigortalar yasasına göre görev ve sorumlulukları,
- 4) İşveren ve işçinin Türk Ceza Yasasına göre cezai sorumlulukları.

11.00 ..... 11.50

- 1) Yangın hakkında genel bilgi, yangın türleri, söndürme cihazlarının özellikleri, yangın söndürme metodları,
- 2) Makina ve tezgahlarda alınacak genel iş güvenliği önlemleri
- 3) Yetkili elektrikçiler hakkında bilgi.

13.00 ..... 13.50

- 1) Elektrik işleriyle ilgili İSİG Mevzuatı,
- 2) Elektrik iş kazalarına ait istatistikli bilgi,
- 3) Elektrik nedir? Elektrik akımının insan vücudu üzerindeki etkileri.

14.00 ..... 14.50

- 1) Elektrik çarpmasına karşı alınması gereken genel tedbirler,
- 2) Elektrik tesislerinde topraklama, çeşitleri ve detaylı bilgi.

15.00 ..... 15.50

- 1) Elektrik işlerinde kişisel koruma araçları,
- 2) Elektrik işlerinde el aletleri ve seyyar lambalar,
- 3) Elektrik tablo ve panolarında iş güvenliği tedbirleri,
- 4) Elektrik işlerinde kilitleme ve ikazlandırma önlemleri.

16.00 ..... 16.50

Statik Elektrik nedir? Riskleri ve alınacak iş güvenliği önlemleri

22 Şubat 1997 Cumartesi:

09.00 ..... 09.50

- 1) Parlayıcı, Patlayıcı, Zararlı ve Tehlikeli maddelerle çalışan işyerlerinde alınacak genel tedbirler, bu tip yerlerde elektrik tesisatında olması gereken özellikler,

- 2) Basınçlı gazlar ve gaz tüplerinde alınacak genel iş güvenliği tedbirleri.

10.00 ..... 10.50

Kuvvetli akım tesislerinde iş güvenliği: Tanımlar, genel hükümler, A.G. tesislerinde işler ve manevralar, Y.G. işlerinde işler ve manevralar, transformator merkezlerinde iş güvenliği tedbirleri, enerji nakil hatlarında (hava ve yeraltı) iş güvenliği, direklerde yapılan çalışmalarda iş güvenliği.

11.00 ..... 11.50

Tipik yaşanmış elektrik, iş kazalarının incelenmesi ve irdelenmesi.

CEBIT'97 HANNOVER

Bilgi ve İletişim Teknolojileri Endüstrisinin
Ulaştığı En Son Nokta

GEZİ PROGRAMI

14 MART 1997	Cuma	16.30	İzmir Adnan Menderes Hava Limanından hareket
14 MART 1997	Cuma	22.00	Hannover varış ve evlere dağıtım
15-19 MART 1997			Fuar Ziyaretleri
20 MART 1997	Perşembe		Teknik Gezi
21 MART 1997	Cuma		Serbest
21 MART 1997	Cuma	19.50	Gerl Dönüş
22 MART 1997	C.tesi	00.30	İzmir'e Varış

Not: İstanbul'a dönüş yapacaklar için:

20 MART 1997	Cuma	11.45	Hannover kalkış
		16.00	İstanbul varış

Toplam 1350 DM 350 DM Peşin, kalan 5 eşit taksit. (Üyeler için)

Not: Misafirhanede tek kişilik odalarda konaklamak isteyenler için 210 DM farklıdır.

Ödemeler: Vakıf Bank Alsancak Şubesi 4018469 (EMO İzmir Şubesi)

KAPSAM: * İstanbul Hava Yolları ile Gidiş Dönüş uçak bileti * Aile yanı panisyonlarda konaklama * Kahvaltı * Fuar Giriş Kartı

HANNOVER (INDUSTRIE) FUARI 15 - 22 - Nisan 1997
CeBIT gezisi için belirlenen ücret ve hizmetler gidiş - dönüş İstanbul'dan yapılacaktır.

Başvuru: EMO İZMİR ŞUBESİ tel/ fax: 0 (232) 489 34 35

39CM GÖSTERİMİ

5 Mart 1997 Çarşamba saat 19.00'da Evrensel Kültür Merkezi'nde "Ölü Ozanlar Derneği" adlı filmin gösterimi gerçekleştirilecektir. İlgili duyan üyelerimiz ücretsiz biletlerini Eğitim Merkezi'nden alabilirler.

**Otomatik Kontrol ve Ölçme Teknikleri
MALİK AVİRAL (ELİMKO)**

Tarih : 1-4 Nisan
Saat : 09.30-16.30 (Toplam 24 Saat)
Ücret : 16.000.000

ISO 9000 Toplam Kalite Güvence Sistemi**Elk. Yük. Müh. Fatih YÜCEL (KALDEM)**

Tarih: 25 -26 Şubat 1997 Saat: 09.30 - 16.30 Ücret: 16.000.000 TL./Kişi

Amaç: Kuruluşlarda bir kalite sistemi oluşturmak amacıyla hazırlanan ISO 9000 standartlarının en geniş kapsamlı olan ISO 9001 Kalite Güvence Modelinin tanıtılması.

İçerik: Temel Kavramlar, Kalite Sistem Gelişimi, Standart Modelleri, Denetleme ve Belgelendirme.

Katılımcılar: Üst ve orta düzey yöneticiler.

Elektrik Tesisleri**Elk. Elo. Yük. Müh. İsmail KAŞIKÇI**

Tarih: 22-23 Mart 1997 Saat: 09.30-16.30 Ücret: 5.000.000.-TL/Kişi

Kapsam:

1. IEC, CELENEC ve VDE Normlarının Türkiye'ye yansımaları ve uygulamaları. Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği'nin uygulama zorlukları,
2. Elektrik sistemlerinde topraklama,
3. Bina içi dışı elektrik tesisatlarında yıldırımlara karşı koruma,
4. Özel projeler üzerine görüşme, soruların yanıtlandırılması.

"100 Fidan Bizden 1 Fidan Sizden"

Kampanyamız sürüyor. 23 Şubat 1997 Pazar günü gerçekleştirilecek dikim törenleriyle fidanlarımızı belirlenen Aliağa bölgesine dikeceğiz.

Şubemizden ayrıntılı bilgi alabilirsiniz.

Son dönemde katkıda bulunanlar:

Fikret Şahin (10 Fidan), Emin Özgen (10 Fidan), Sedat Gülşen (5 Fidan), Şemsettin Babadağ (5 Fidan) Yaşar Karamanlı (10 Fidan), Kürşat Pura (20 Fidan), Namık Onmuş (15 Fidan), TEDAŞ Mühendisleri (25 Fidan) Çeyiz Tekcan (5 Fidan), Ahmet Özkurt (5 Fidan), Fahrettin Selçuk (200 Fidan)

KURSLAR

WWE I : Pazartesi-Perşembe 16.00-19.00
WWE II : Pazartesi-Perşembe 19.00-22.00
WWE III : Salı - Cuma 16.00-19.00
WWE IV : Salı - Cuma 19.00-22.00
WWE V : Cumartesi-Pazar 13.00-16.00
WWE VI : Cumartesi-Pazar 16.00-19.00
ACAD : Cumartesi-Pazar 09.00-13.00
C : Çarşamba
PASCAL : Çarşamba

ACAD: Auto Cad R12
Toplam 32 Saat 10.000.000.-TL
WWE: Windows/Word/Excel
Toplam 51 Saat 15.000.000.-TL
C:C++ Programlama Dili
Toplam 24 Saat 8.000.000.-TL
PASCAL: Pascal Programlama Dili
16.00-19.00 / 19.00-22.00
16.00-19.00/19.00-22.00

Bilgi için TEL: 421 35 45

EMEĞİN UCUZLAYAN YOLCULUĞU

Filiz DELVİN
Elektrik Mühendisi

1980 sonrası uygulanan piyasa ekonomisi ve bu doğrultuda alınan konvertibilite kararıyla uluslararası sermaye için yeni bir rant sahası olan Türkiye'de son 10 yılda hükümet, politikalarını uluslararası ortaklıklara yeni yatırım sahaları yaratmak, her türlü teşviki sağlamak ve ucuz emek piyasasını kurmak temeline dayandırdı.

ENFLASYON VE KAMU EMEKÇİLERİNİN MAAŞ ARTIŞ ORANI

%		
YIL	ENFLASYON ARTIŞI	REEL MAAŞ
1992	70.1	57.2
1993	66.1	45.0
1994	116.3	30.5
1995	78.9	100.0
1996	79.8	50.0

Ekonomi, 1994 yılında özellikle 1989 yılında alınan kon-

KAMU EMEKÇİLERİNİN MAAŞLARINDAKİ AŞINMA (1991=100 kabul edilmiştir.)

YIL	MAAŞ	ENFLASYON	REEL MAAŞ
1991	100	100	100
1992	157	170	92
1993	229	283	81
1994	299	583	51
1995	627	1042	60
1996	940.5	1873	50.1

vertibilite kararının adından tarihinin en büyük bunalımını yaşadı. 1994 yılında % 116.3 oranına ulaşan enflasyon, %139 düzeyini aşan devalasyon, ekonomide % 6.1 oranındaki daralma, üretim ve yatırımlarda %15'e ulaşan daralmayla birlikte bunalımın faturası emekçi kesimlere çıktı. 1995 - 1996 yılları, emekçi kesimi için son 10 yılın en büyük yoksulluğunu yaşamak anlamına geldi.

Yukarıdaki tabloda (Enerji Yapı Yol. Sen'in ocak ayında dağıttığı bildirdiden alınmıştır.) 1994 yılı, 1992-1996 yılları arasında en yüksek enflasyon oranı ile en düşük maaş artış oranını göstermektedir.

Resmi kaynaklar tarafından açıklanan enflasyon ve maaşların, 1991 yılı baz kabul edilerek yapılan reel maaşlardaki aşınma yüzdesine göre;

1996 da reel maaş, 1994 yılı reel maaş düzeyinde olup 1991 yılı (baz kabul edilen yıl) reel maaşının da yarısıdır.

Bir mühendis, 1991 yıllarında arasında:

- 1) 1993 Ocak ayı maaşı (763.4 dolar) ile en yüksek,
- 2) 1994 Nisan ayı içinde (315 dolar) ile en düşük gelirini kazanmıştır. Ayrıca 15 gün içinde % 50 gelir kaybına uğramıştır.

DÖVİZ CİNSİNDEN MAAŞLARDAKİ AŞINMA (1991 yılı baz kabul edilmiştir.)

OCAK AYI						
YIL	Dolar (1\$)	Mark (1 DM)	Maaş (TL)	Maaş (\$)	Mühendis (Derece)	\$ Cinsinden %Aşınma
1991	3041.9 TL	2031.59	1974.662	649.1	5/1	-
1992	5486.01 TL	3434.12	3795.709	691.8	4/2	+6.6
1993	8814.34 TL	5476.45	6728.716	763.4	4/4	+17.6
1994	17203.52 TL	9949.98	10737.780	624	4/5	-3.8
1995	40393 TL	26685	16564.738	410	3/3	-36.8
1996	62400 TL	41900	28995.404	464.6	2/2	-28.4
1997	112500	70850	51897.808	461.3	2/3	-28.9
NİSAN AYI						
1994	34086.69	20479.87	10737.780	315	4/5	-51.5

3) 1996 ve 1997 Ocak aylarında hemen hemen aynı geliri kazanmıştır.

4) 1997 Ocak ayı maaşı (461.3 dolar), 1991 Ocak ayı maaşına göre % 28.9; 1993 yılı maaşına göre % 39.6 daha azdır.

Emekçi kesimler 1993 yılında ulusal gelirden %30.9 pay alırken 1994 yılında %25.5, 1995 yılında %22.2 pay aldılar. Kira faiz kar gibi rant geliri elde eden ve nüfusun %20'sini oluşturan sermaye kesimi, ulusal gelirden 1993 yılında %54.2 oranında 1994 yılında %59, 1995 yılında %61.4 oranında pay aldı. Nüfusun büyük çoğunluğunu oluşturan emekçi kesimler ulusal gelirden % 22 pay alırken hükümetin yüksek faizli borçlanma politikasıyla, sermaye kesimine 1995'de 750 trilyon, 1996 yılında 1.3 katrilyon kaynak aktarıldı. Bu yıllarda 500 büyük sanayi firmasının karlarının %54'ünü üretim değil faiz gelirleri oluşturmuştur.

1994 yılında İMF ile imzalanan stand-by kredi anlaşmasının temelini memur ve işçi ücret artışının enflasyonun altında tutulması oluşturmuştur. Özelleştirme programının temelini şekillendiren Dünya Bankası, KİT'lerin hem uluslararası hem de ulusal firmalar tarafından satın alınabilmesinin temel konusunun kamu işgelistelerinde reel ücretlerin düşürülmesi yolunu

1997 YILI OCAK AYI KAMU EMEKÇİLERİN MAAŞLARI

	DERECE	Ocak Maaşı (TL)	Ocak Maaşı (\$)	% Fark
Teğmen	-	63 947 000	568.4	-
Profesör (5. yılı doldurmuş)	1/4	95 390 000	847.9	+ 49
Genel Müdür	1/4	83 109 000	738.7	+ 29.9
Başçavuş	2/1	74 746 000	664.4	+ 16
Başkomser	2	72 000 000	640	+12.6
Docent	1/4	66 300 000	589.3	+3.75
Mühendis	1/4	66 300 000	589.3	+3.75
Doktor	8/3	49 843 300	443.0	-22
Polis	6/2	47 265 000	443.0	-12.1
Öğretmen	2/1	39 553 300	351.5	-38
Hemşire (Üniversite)	8/1	37 115 000	329.9	-42
Büro memuru (üniversite)	9/1	25 097 800	223.0	-61

daki raporunu 1994 yılında hükümete sunmuştur.

1994 yılında ise kamuda çalışan memurların alım gücü % 50 azaldı.

Dolar = 112.500 TL alınmıştır. (17 Ocak 1997 itibarıyla)

Meslek grupları arasındaki % fark teğmen maaşı baz alınarak hesaplanmıştır.

Yukarıdaki tabloya (13 Ocak 1997 tarihli Cumhuriyet Gazetesi ekonomi eki) göre:

1) Teğmen maaşının üzerinde maaş alan meslek grupları Docent, Başçavuş, Genel Müdür, Profesör ve Başkomserdir.

2) Üniversite mezunu büro memurunun maaşı teğmen maaşının %61 aşağısındadır.

3) Mühendis maaşı (56 188 000 TL) Başkomser maaşından (72 000 000) %21.9 daha az olup karşılaştırma 1/4'ündeki mühendisle 2'nci derecedeki başkomser arasında yapılmıştır.

4) Mühendis maaşı başçavuş maaşının %25 aşağısındadır.

5) Mühendis maaşı teğmen maaşının %12 aşağısındadır.

1995 yılı Ocak ayı başında memurlara %15, Nisan ayında %40 düzeyinde maaş artışı yapılırken, 1995 Mayıs ayında çıkarılan bir kararname ile Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları ile polis maaşlarına %15 oranında ek maaş artışı yapılmıştır.

Refahiyol hükümeti ise 1997 Ocak ayı başında memur maaşlarını %30 artırırken da ek %20 zam yaptı. Böylece kamu görevlisi memurlar silahlı ve silahsız memurlar olarak karşı karşıya getirilmişlerdir.

1997 Ocak ayı memur maaşlarının incelenmesinde amaç meslekler arasında karşılaştırma yaparak meslek ayrımcılığı yapmak değil nasıl doktorlar, öğretmenler konumları gereği hayat standartlarını yükseltecek bir maaş hak ediyorlar ise mühendisler de sanayileşme ve kalkınmanın en önemli unsurunu oluşturmaları nedeniyle hayat standartlarını yükseltecek bir maaş hak etmektedirler. TMMOB'nin 1997 bütçesine ilişkin görüşlerine göre:

"Hükümet 1997 bütçesinde yatırımlara, bütçenin % 8.4'ünü oluşturan 524 trilyon lira ayırarak Türkiye'nin sanayileşme ve kalkınma tercihinin olmadığını göstermiştir." Kamu'da çalışan mühendis ve mimarlara %30'luk maaş artışı ile ülkenin sanayileşmeye kalkınmaya dolayısıyla mühendis ve mimarlara da ihtiyacım yok demek istemiştir.

1997 bütçesinin 962 trilyonunu savunma ve güvenlik harcamalarına ayıran ve diğer cari harcamaları 1.43 katrilyona ulaşan bütçe bir savaş bütçesidir. Dolayısıyla Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları ile polis maaşlarına diğer kamu görevlisi memurlardan farklı durumların maaş artış oranının uygulanması hükümet tarafından tarif edilen savaş politikasının ve savaş bütçesinin sonucudur.

ENERJİ TASARRUFUNA YÖNELİK İLERİ SAAT UYGULAMASI ve ELEKTRİK FİYAT TARİFESİ

Enerji tasarrufuna yönelik önlemlerden biri de, ileri saat uygulamasıdır. Bu uygulamanın amacı, gün ışığından daha fazla yararlanarak gece tüketilecek enerjisi azaltmaktır. Böyle olunca ileri saat uygulaması da doğal olarak günlerin daha uzun yılın Mart ayı sonu Eylül ayı sonu arasında geçerli olabilecektir. Özellikle son yıllarda Mart ayının son pazarı, saat 01:00'de saatleri ileri alınarak, 02:00 yapılır; Eylül ayının son pazar günü de tersi yapılarak eski saate dönülür.

İleri saat uygulaması ile, gün batımından sonraki insan etkinliklerini gün ışığının bol bulunduğu erken saatlerden başlatarak, enerji tüketimine dayalı sürdürülen gün batımından sonraki saatlerin azaltması sağlanmış olur. Halen uygulanan şekli ile 6 aylık dönemde her gün bir saat toplumsal tüketim tasarrufu söz konusu denebilir. Günlerin kısa olduğu kış günleri ise doğal aydınlık saatlerinin tamamı çalışma yaşamı içine girdiğinden, bu uygulamanın yararı olmayacağı açıktır.

Şu sorulabilir: Saatlerin değişimi sırasında az da olsa yaşanan bazı güçlükleri ortadan kaldırmak için ileri saat uygulaması, kışın da sürse olmaz mı? Günlük yaşam düzenlenirken bazı etkinliklerin başlama saatleri, o insan grubunun (örneğin ilkokul öğrencileri gibi) özelliği dikkate alınarak gün ışığı ile başlaması tercih edilebilir. Ayrıca ileri saat uygulamasının kış aylarında devam etmesi elektrik şebekelerinin sabah puantını olumsuz olarak etkilemesi de söz konusudur. O nedenle kış aylarında ileri saat uygulaması yarar sağlamaktan öte olumsuz etkileri olabileceğinden sürdürülmesinin gereksiz olduğu söylenebilir.

İleri saat uygulaması sonuç olarak enerji tasarrufuna yönelik önlemler içinde gerçekçi, uygulaması en kolay olanı denilebilir.

Enerji tasarrufuna yönelik önlemler paketi içinde düşünülen uygulamaların biri de elektrik fiyat tarifeleri olarak gösterilmektedir. Gerçekte bu tür önlemlerin, kaynaklarının ekonomik kullanımı şeklinde değerlendirilmesi daha uygun olabilir.

Elektrik şebekeleri kurulurken, doğası gereği yatırım-

ların tüm zamanı yaygın kullanımı söz konusudur; gerek enerji santralleri, gerek iletim ve dağıtım hatları kurulu güçlerinde ne kadar uzun süre çalışırsa hem işletim verimliliği artar; hem de birim enerji için yatırım sermayesi düşük olur. Elektrik enerjisinin bir başka özelliği de (küçük ölçekler dışında) depolanamayan bir enerji türüdür. Oysa elektrik istemi yeni doğası gereği tümüyle zamana yaygın olamamakta; kişilerin günün belli saatlerinde ortak eylemleri sonucu PUANT olarak isimlendirdiğimiz ortalama güç isteminin oldukça üstünde bir güç istemi ile karşılaşılmaktadır. Bu iki olgu çelişik olmasına karşın, bazı tüketim türlerinin puant zamanında alınarak, istemin en düşük düzeyde olduğu zamanlara kaydırmak olasıdır.

Puant saatlerinde kullanılan zorunlu olmayan enerji tüketim gereçlerinin kullanımını, tüketim düzeyinin düşük olduğu saatlere kaydırmak zor yolu ile olamayacağına göre, tarifeler yolu ile gece tüketilecek enerjinin fiyatının ortalama fiyattan düşük, puant saatlerinde ise yüksek tutmakla gece kullanımı özendirilebilir. Gereçlerin kullanım kaydırması tümüyle olması beklenemez ancak, ev içi kullanımı olarak ütü yapılması, çamaşır bulaşık makinası gibi gereçlerin daha uygun saatlerde kullanılması olanaklıdır.

Burada önemli konulardan biri elektrik sayaçlarında bir tarife değişikliğinin gerçekleştirilmesidir. Esasen puant tarifeleri uygulaması oldukça eskiye dayanır. Sanayi de yaygın olarak kullanılması ile birlikte puant tarifesi de kullanılmaya başlanmış ve bu amaçla merkezi ve lokal kontrollü sistemler geliştirilmiştir. Günümüzde ise gelişen teknolojiye paralel olarak ilk akla gelen kristal kontrollü zaman saatleri yardımı ile elektrik sayaçlarının tarife değişikliğinin sağlanması olabilir. Uygun nitelikteki zaman saatleri ile yapılacak hata en az düzeyde kalacaktır.

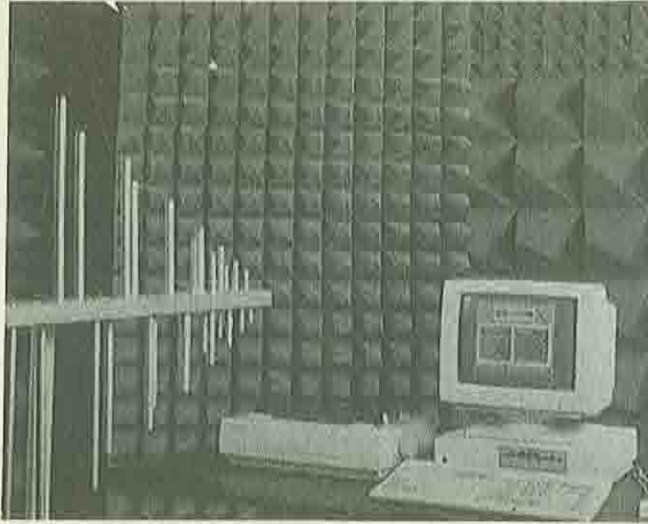
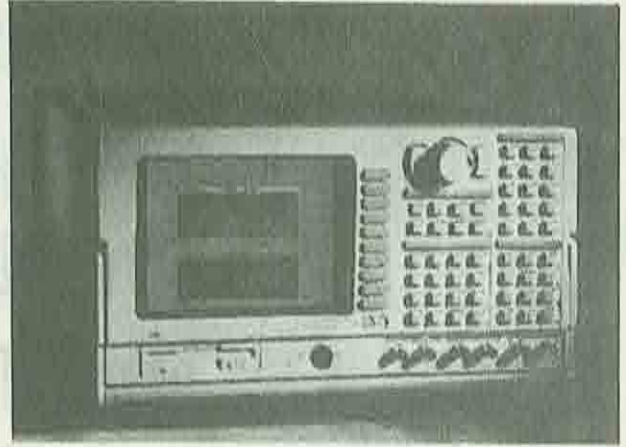
Halen büyük sanayi abonelerine uygulanmakta olan puant tarifesinin ev aboneleri dahil tüm abonelere uygulanması, gerek elektrik işletmelerinin, gerekse tüketicilerin yararına olacağı kesindir.

EMO İzmir Şubesi Enerji Komisyonu

TEKNOLOJİK YENİLİKLER

FFT Sinyal Analizörü

SR780 adı ile üretilen bu analizör, 90dB dinamik aralığa ve gerçek zaman 102.4 kHz bandgenişliğine sahip. Swept-sine ölçebilme, ANSI standartlarında oktav analiz, hızlı DSP ünitesi ile 33×10^6 floating point/sn. kapasitesine sahip olma gibi ileri özellikleri var.

EU EMC Test Aleti

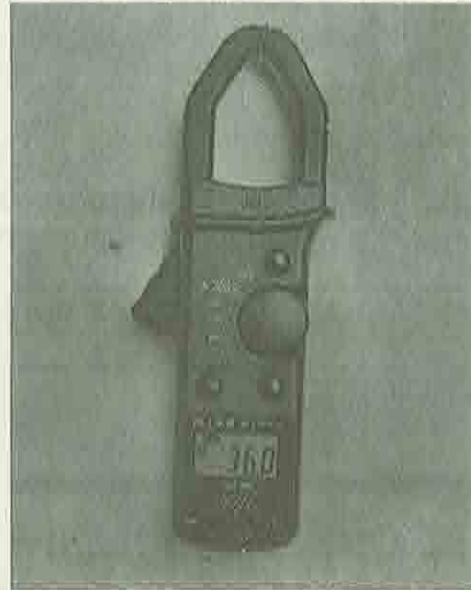
Üreticilerin 89/336/EEC Normlarına ve UL-tipi güvenlik ön kalitesine uygun üretim yapıp yapmadıklarını ölçebilecekleri bir test aleti Instrument Specialties tarafından üretildi. Özellikle kendi üretimleri sırasında test işlemlerini yürüten Avrupa ülkelerindeki üreticilerce tercih edilen test aletinin EMC ve üretim güvenlik testleri Pennsylvania ve California'da yapılıyor.

Yeni Clamp - Meter

Fluke tarafından Model 36 adında yüksek hassasiyetli bir el ölçü aleti piyasaya sürüldü.

Özellikleri:

- AC/DC akım, AC/DC volt, direnç ve süreklilik ölçebilme,
- Gerçek rms değerlerini verebilme,
- En yüksek değeri yakalayıp görüntüleyebilme,
- IEC 1010 - 1 CAT III 600 Güvenlik standartlarına uygunluk

OPTİK FİBERLER

Ersen YILMAZ
Elektrik - Mühendisleri

Fiber optik iletişimi genel olarak kablolu iletişim sistemleri sınıfına girer. Adından da anlaşılacağı gibi fiber optik iletişim sistemlerinin çalışma bölgesi "optik frekans" bölgesindedir ve bu bölgede $1,18 \cdot 10^{14}$ Hz ile $3,75 \cdot 10^{14}$ Hz arasındaki frekans bandını kapsar. Görüldüğü gibi bu çalışma frekansı çok yüküktür. Pekiyi böyle yüksek bir çalışma frekansının bir iletişim sistemine getireceği avantaj nedir? Bu sorunun yanıtı açıktır: Yüksek çalışma frekansı ile orantılı yüksek bir bandgenişliği. Çünkü frekans, birim zamanda iletilen bit sayısını (bit iletim hızını) belirler. Dolayısıyla en yüksek frekanslı iletişim sistemi en yüksek bit iletim hızına ve böylece de en büyük bandgenişliğine sahip olacaktır. Bilindiği gibi iletişim mühendisliğinde bir iletişim sisteminin en büyük avantajı düşük bir maliyetle yüksek bandgenişliğine sahip olmasıdır. Sonuç olarak çalışma frekansı yukarıda verilmiş olan optik fiberlerin bandgenişliği, iletişim mühendisliğinde bandgenişliği en yüksek sistemlerden biridir.

1. OPTİK FİBERLERİN YAPISI

Optik fiberler temel olarak Silika'dan (SiO_2) yapılırlar. Bu madde bildiğimiz kumdur.(2) Fiberler oldukça saydam bir çekirdek (core) tabakası ile bu çekirdekte çok az daha küçük kırılma indisi bir kabuk (cladding) tabakasından oluşturulurlar. Şekil 1'de bir optik fiberin enine ve boyuna kesiti ile yarıçapa bağlı olarak bu kesitlerdeki kırılma- indis değişim grafiği verilmiştir. (Kırılma indisi değişiminin karakteristiği nedeniyle bu yapıya adım- indis (step-index) fiber adı verilir.) Böylece bir dalgakılavuzlama yapısı optik sinyali çekirdek içerisinde sınırlamakta ve yayılım (propagation) yapmasına olanak vermektedir.

Şekil 1'deki kırılma indisi değişimlerinin sağlanması için Silika'ya çeşitli katkı maddeleri (dopants) katılmaktadır. Kırılma indisini arttırabilmek için GeO_2 ve P_2O_5 gibi katkı mad-

deleri kullanılabilir. Silika'nın kırılma indisini azaltabilmek için kullanılacak katkı maddeleri B_2O_3 ve F (flor)'dur.

Şekil 1'de verilen yapının indis derecelendirmesi temel olarak iki şekilde yapılır:

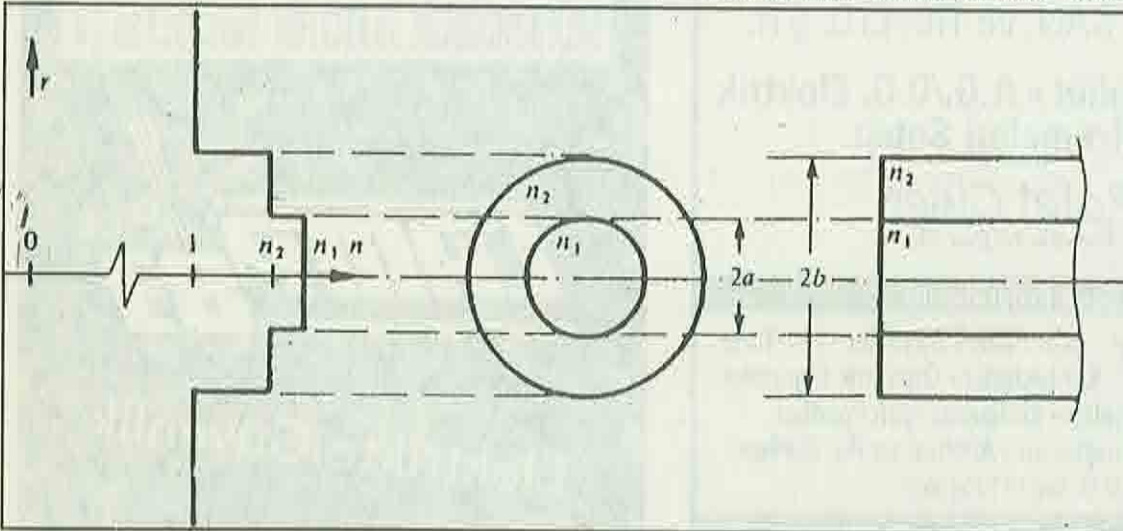
Ya çekirdek saf Silika'dan yapılır, buna göre de kabuğun, Silika'ya B_2O_3 ve F gibi maddelerin katılmasıyla kırılma indisinin çekirdekte küçük olması sağlanır. Ya da çekirdeğin kırılma indisi GeO_2 ve P_2O_5 gibi katkı maddeleriyle artırılır.

Optik fiberlerde çekirdek ile kabuğun kırılma indisi farkları "sayısal açıklık" (numerica aperture) olarak adlandırılır ve bu fark 0,01-0,03 değerleri arasında değişir. Optik fiberlerin Şekil 1'de verilmiş olan yapısı hakkında şimdilik söylenecek son bir nokta da boyutlar hakkında olacaktır: Anılan yapının yarıçapı $8\mu m$ ile $200\mu m$ arasında değişir. Neden bu kadar küçük yarıçap değerlerine ihtiyaç duyulduğu sorusu ileride aydınlatılacaktır.

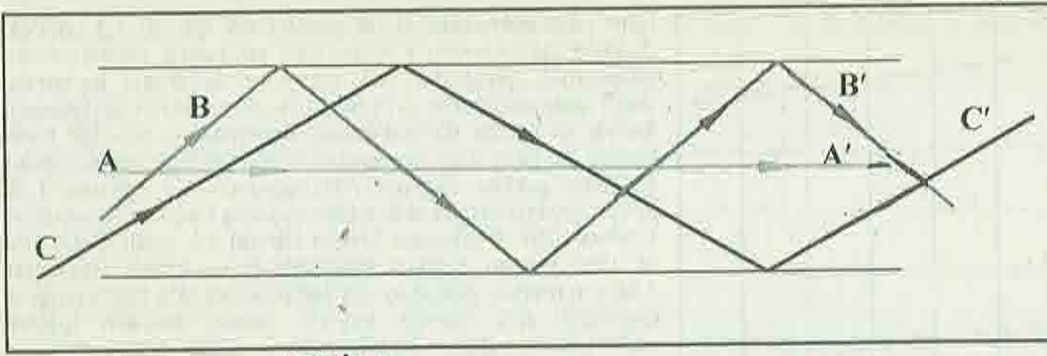
2. OPTİK FİBERLERDE DAĞILMA

2.1. Çoklu-Yol Dağılımı (Multipath dispersion)

Bir optik fiberin en temel yapısını inceledikten sonra artık böyle bir yapıdaki optik sinyal yayılımında ne gibi olumsuz etmenlerin ortaya çıkabileceğini araştırmaya başlayabiliriz. Öncelikle fiberde yayılım yapan optik sinyali ışın demetleri şeklinde düşünelim. Şekil 2'de bu ışınlar fiberin enine kesiti boyunca gösterilmişlerdir. Fiberin başlangıç noktasından aynı anda geçen (aynı anda harekete başlayan) A, B ve C ışınlarının fiberin bitimine ulaşacakları ana dek aynı mesafeyi farklı yollarla kat edecekleri bu şekilden görülmektedir. Yörüngelerinin izledikleri yol birbirinden farklı olduğu için bu ışınlar, belirli bir mesafeyi farklı sürelerde alırlar. Yani fiberden aynı anda harekete başlayan ışınlar fiber sonuna farklı zamanlarda ulaşırlar. Fiber sonuna en önce ulaşan ışının -en kısa yolu katettiği için- AA' ışını olacaktır, buna karşın en geç ulaşan ışının da BB' olacaktır. Bu kolayca görülebilir. Bu ışınlar bir optik sinyali oluşturdukları için sonuç olarak fiberin başlangıcından gönderilen optik sinyal, kat edilen mesafeyle orantılı olarak dağılır. (Şekil 3) Bu olaya çoklu-yol dağılımı (multipath dispersion) adı verilir. Şekil 3'de, fiberin başlangıcından

ŞEKİL 1

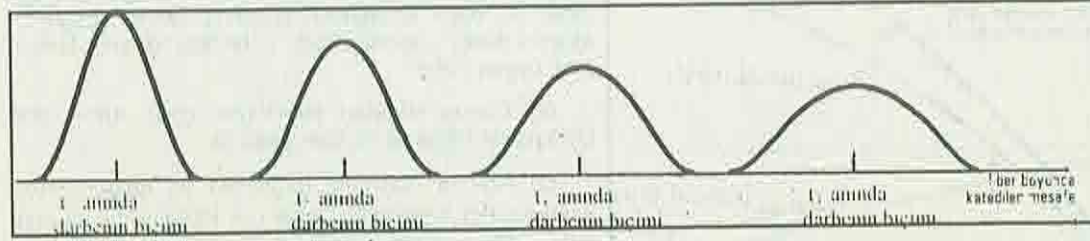

ŞEKİL 2

gönderilen bir darbenin fiber boyunca ilerlerken genişlemesi fiber boyunca katedilen uzaklığa bağlı olarak gösterilmiştir.

Darbe genişlemesi ani dağılıma bandgenişliğini doğrudan belirler. Çünkü fiber başlangıcından darbeler, çoklu-yol dağılımı gözönüne alınmaksızın birbirlerine komşu olarak gönderilirse fiberin sonunda birbirlerine karışırlar. Bunu önlemek için çoklu-yol dağılımının miktarına göre darbeler optik fiberin başlangıç ucundan belirli aralıklarla gönderilmelidirler ki, fiber sonunda birbirlerine karışmasınlar.

Bir fiberin genel yapısını görmek için ele aldığımız ve buraya kadar tüm incelemelerimizi ona göre yaptığımız adım-indsis fiber yapısında açıklanmış olan çoklu-yol dağılımı, bu fiberdeki bandgenişliğini önemli ölçüde sınırlar. Bunun için çoklu-yol

ŞEKİL 3

dağılımını önlemek için alternatif fiber yapıları geliştirilmiştir. Bunlardan biri de, dereceli-indsis fiber yapısıdır. Şekil 4'de dereceli-indsis (graded index) fiber yapısının enine ve boyuna kesitleri ile bu kesite bağlı olarak gösterilmiştir. Bu yapının anlaşılabilmesi için bir ışık ışınının hızı ile yayıldığı ortam arasındaki şu ilişki bilinmelidir:

$$v = c / n$$

Burada c ışık hızı, n de ortamın kırılma indisidir. Bir dereceli-indsis fiberde çoklu-yol dağılımının büyük oranda azaldığını anlayabilmek için bu fiberdeki ışın yörüngelerini ele almalıyız. Şekil 4'de gösterilen ışıklardan A ışını en kısa yolu katetmektedir. Buna karşın tüm yolunu kırılma indisi en yüksek ortamda aldığından hızı en yavaş ışındır. B, C ve D ışınları ise fiber ekseninden uzaklaşmalarıyla orantılı olarak yol almaktadırlar. Örneğin B ışını fiber ekseninden uzaklaştığı anlarda daha hızlı yol almakta, buna karşın eksenine yaklaştıkça yavaşlamaktadır. D ışını en çok yol kateden ışın olmasına karşın, fiber ekseninden en fazla uzaklaşan ışın olduğu için de aynı zamanda en hızlı hareket eden ışındır.

Böylece tüm ışınlar bu sayede, fiber eksenindeki hızları eşit olarak yayılım yaparlar. Böylece çoklu-yol dağılımı büyük oranda azaltılır.

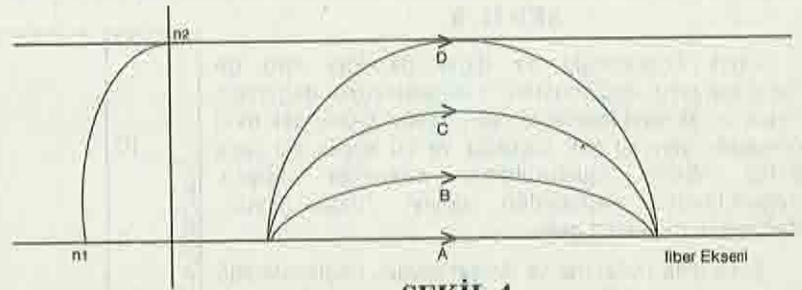
Çoklu-yol dağılımını önlemenin bir yolu da indis şeklini değiştirmeden adım-indsis fiberin yarıçapının azaltılmasıdır. Çok küçük fiber yarıçaplarında ışık

ışınları birbirlerine hemen hemen paralel gidecek ve böylece de alınan yolların farkı belirli bir düzeyin altına indirilecektir. Yarıçapı küçültmenin bir avantajı daha vardır: Fiberde yalnızca tek bir modun yayılım yapmasını sağlamak. Bundan önce açıklanan optik fiber türlerinde idealde sonsuz, pratikte ise 150 ile 6000 arasında değişen sayıda mod yayılım yapar. Bu da ileride açıklanacak olan modlararası dağılmaya (inter-modal dispersion) sebebiyet verir. Bu dağılımın ve çoklu-yol dağılımının önlenmesi için çoklu-mod adım-indsis fiberlerde 25-150µm olan çekirdek çapı, tek-mod adım-indsis fiberlerde 1,5-8µm aralığına kadar indirilir. Buraya kadar belirtilen, çoklu-mod adım-indsis, çoklu-mod dereceli-indsis ve tek-mod adım-indsis fiber tipleri en temel optik-fiber yapılarıdır.

İkinci bir dağılım türü de malzeme dağılımıdır. Bu dağılımın sebebi de fiber malzemesinde yayılım yapan optik

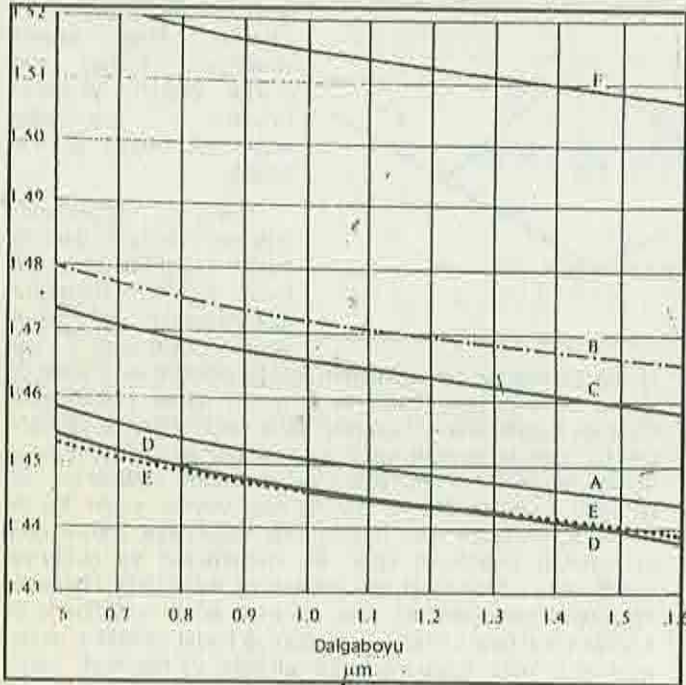
sinyalin modlarını oluşturan spektral frekans bileşenlerinden her birine bu malzemenin farklı davranmasından kaynaklanmaktadır. Bu davranış, camın her bir spektral bileşene göre farklı bir kırılma indisine sahip

miş gibi tepki göstermesi olarak açıklanabilir. Şekil 5'de dalgaboyuna bağlı olarak Silika camların kırılma indis değişimleri gösterilmiştir. Görüldüğü gibi Silika ile Silika katkı maddelerin kırılma indisleri, frekans arttıkça (dalgaboyu azaldıkça) artmak-

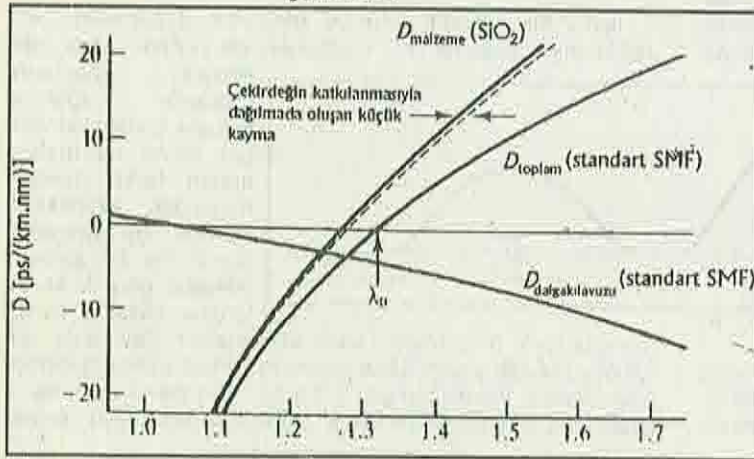

ŞEKİL 4

tadır. Buna göre optik sinyalin her bir modundaki farklı frekans bileşenleri için farklı kırılma indisleri geçerli olduğundan bunlar farklı hızlarda yayılım yapacaklardır. Bu da malzeme dağılımı (material dispersion) adı verilen bir dağılımın oluşmasına neden olur.

ŞEKİL 5

ŞEKİL 6

Optik fiberlerdeki bir diğer dağılıma türü de dalgakılavuzu dağılımasıdır. Dalgakılavuzu dağılıması yalnızca tek-mod fiberlerde ortaya çıkar. Çünkü tek-mod fiberlerde yarıçap çok küçüktür ve bu küçük yarıçapa sahip fiberin oluşturulması sırasında oluşan, dalgakılavuzu yapısından dolayı "dalgakılavuzu dağılıması" meydana gelir.

Şekil 6'da malzeme ve dalgakılavuzu dağılımlarının standart tek-mod fiber için deneysel karakteristikleri dalgaboyuna bağlı olarak gösterilmiştir. Görüldüğü gibi toplamsal(3) dağılımanın idealde sıfır (pratikte minimum) olduğu nokta 1,3 µm'dedir. Zayıflatma konusunda inceleyeceğimiz zayıflatma minimumu ise 1,55 µm'de bulunur. Bir tek-mod fiber tasarımında en önemli koşul, dağılımanın ve zayıflatmanın minimum olduğu bir nok-

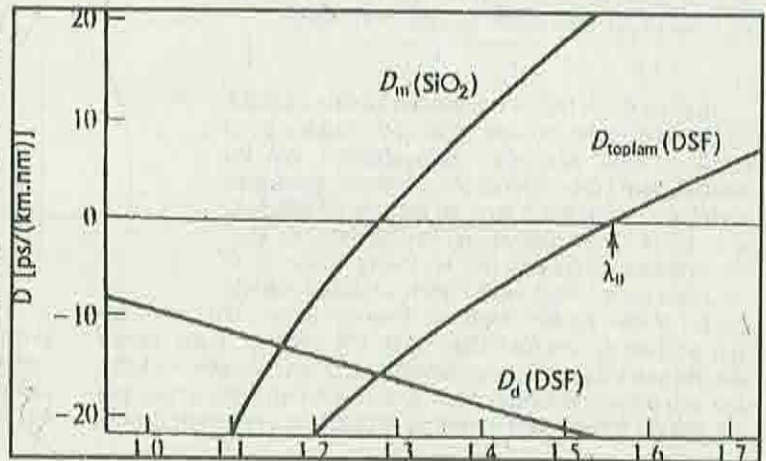
tanın oluşturulmasıdır. Bunu yapabilmek için de 1,3 µm'deki dağılıma minimumunu 1,55 µm'deki zayıflatma minimumunda oluşturmak gereklidir. Dalgakılavuzu dağılıması toplamsal dağılımanın minimumunun 1,55 µm'de oluşmasının sağlanacağı şekilde değiştirilir. (Dalgakılavuzu dağılımasının tek-mod fiberlerdeki dalgakılavuzu yapısından kaynaklandığını söylemiştik.) Belirtilen şekilde dağılıma minimumunun 1,3 µm'den 1,55 µm'ye kaydırılmasıyla elde edilen fiberlere Dağılıma Kaydırılmış Fiberler (DSF, Dispersion Shifted Fibers) adı verilir. Şekil 7'de bir DSF Fiberin dağılıma karakteristiği verilmiştir. Genellikle 1,55 µm merkez dalgaboyuna sahip bir aralıkta iletim gerçekleştirildiği için fiberde yayılım yapan sinyalin toplam dağılımasının, çalışılan aralıkta sabit ve düşük bir değere sahip olması beklenir. Bunun için dalgakılavuzu dağılıması, Şekil 8'de görüldüğü gibi 1,55 µm merkezli bir dalgaboyu bandında toplam dağılımanın dengeli olacağı şekilde ayarlanır. Bu mantıkla oluşturulan fiberlere Dağılıma Düzleştirmeli Fiberler (DFF, Dispersion Flattened Fibers) adı verilir. Şekil 8'de böyle bir fiber için örnek dağılıma karakteristikleri verilmiştir.

(1) Fiberler hakkında belirli bir bilgi düzenine sahip olan insana bu ad ayrık gelebilir. Ancak fiber optik iletişimde fiber kablolar söz konusu olduğunda -ve hatta daha fazlasında- "optik fiber" terimini kullanmak daha uygundur. "Fiber optik" terimi; fiberlerde, daha doğrusu zayıf kılavuzlayan dielektrik dalgakılavuzlarında ışığın davranışlarını inceleyen bir bilim dalıdır.

"Fiber optik iletişimi" dendiğinde ise "optik" kelimesinin vurgusunun "iletişim" kelimesine daha yakın olduğunu belirtmekte yarar var. Yani yukarıdaki terimde esas öge, iletişimin optik olduğuna ilişkin belirtimdir. Eğer yalnızca "fiber" ve "optik" kelimelerini kullanıyorsak ve optiğin bir alt bilim dalını kastetmiyorsak "optik fiber" terimini kullanmak uygun düşer.

(2) Camın kumdan yapıldığını çoğu insan bilir. Dolayısıyla Silika da bir cam çeşididir.

(3) Aslında malzeme dağılıması ile dalgakılavuzu dağılımasının aralarındaki ilişki çok karmaşıktır ve bunların toplam dağılmaya olan etkilerinin, birbirlerinden bağımsız ayrı ayrı toplamlarına eşit (yeni toplamsal) oldukları kabulü tam doğru bir yaklaşım değildir. Yine de biz bu yaklaşımı kullandığımızdan "toplam dağılıma" yerine "toplamsal dağılıma"yı uygun gördük.

ŞEKİL 7

"ÖRT Kİ ÖLEM"

Talat CANPOLAT
Elektrik Mühendisi

Ülkemizde uzun zamandan beri süregelen olağandışı ve herhangi anlam yüklenemeyen bir çok olay son yaşananlarla birlikte anlam kazanmaya başladı ve daha önemlisi bu yaşananlar ülkemiz insanı gözünde olağan, sıradan olaylar olarak nitelenebilecek konuma geldi.

Lice; 15-70 yaşları arası tüm erkeklerin zorla ilçe meydanına toplanıp yasadışı olarak korucu olmaya zorlandığı (koruculuk yalnızca köyler ve mezralar için izin verilen bir yapılandırma), karşı çıkanların susturulduğu, ilk girişimde 111, sonrasında 84 ve 16 Ocak 1997 tarihi

Diyarbakır Demokrasi Platformu bölgede yaptığı incelemeleri raporlaştırdı

'Halk korucu olmak istemiyor'

Olmadığı söylenen ama karşılığında trilyonlar harcanan kirliliğe, devlet içinde devlet adına adam öldüren şerefli katiller, yargısız infazlar, gözaltında kayıplar, demokrasi dışı unsurların devleti ele geçirme yönünde yoğun örgütlenme çabaları ve iç kavgaları, yüzü aydınlığa dönük insanlara yapılan saldırılar, vs. artık ülkemizin olağan ve gerçek yüzü olarak Dünya ülkeleri arasında insan hakları ihlalleri sıralamasında ilk üç ülke arasında yer bulmamızı sağlamıştır.

Bir ülke düşünün ki devletin kontrolü atındaki bir ilçesine siyasal parti liderleri, sivil toplum örgütlerinin temsilcileri ve daha düşündürücüsü başbakan yardımcısı gidemiyor, giremiyor. Devletin valisi barış yanlılarını, yaşanan durumu tesbit için ilçeye gidenleri "şov yapmakla", "örgütün propagandasına alet olmakla" suçlamakta ve bölgeyi kendi kararıyla ülke gerçeğini sorgulamak isteyenlerin gözlemlerinden kaçırılmaktadır.

CİZMEDEN YUKARI

MUSA KART

itibariyle 54 kişinin tehditle korucu yapıldığı, utanç ve korku içerisinde yaşamaya zorlanmış, başı eğik, suskun insanların ilçesi. Devlet güçlerinin 90'lı yılları başından beri baskı oluşturup gün geçtikçe bu baskının arttırıldığı ve buna rağmen kendi siyasal yapılarına yakın buldukları partiyi (HADEP 95 seçim sonucu) % 72'lere varan yüksek oyla destek veren yöre insanlarının yurdu. Yürütmenin geleneklere aykırı biçimde asker bir vekile bırakılıp sivil yapının geri çekildiği bir kavga platformu. Bu olumsuz görüntüleri Lice ve

tüm bölge için artırmak çok olası. Olası ama bu yapıların, yaşananlarında bir mantığı olmalı. İşte bu mantık sorgulamasında devletin yöreyle yörede devletle işbirliği içerisinde olup zaman zaman kendilerini devlet yerine koyan güçler (aşiret, toprak ağaları, vs.) işbirliği içerisinde varlıklarını ve egemenliklerini sürdürme çabasıdır. Ekonomik yapıyı ellerin de tutup, yönetenler bu

yapılanmada kendi zararlarına en demokratik açılımları kabul edemediklerinden olası sosyo-ekonomik ve demokratik talepleride daha başında baskıcı yapılanmayla susturup var olan yapının sürmesini sağlamaktadırlar. 1980'lerle birlikte ülke gündeminde yerini alan bir siyasal harekette böylesi bir ortamda çok kolay büyüme, yayılma olanağı bulmuş; devletin bu konuya da yanlış yaklaşımı ile bugün yaşanan kirliliği, ismi konmamış, acılarla dolu savaş gündeme gelmiştir. Savaşın kimlere yaradığı bu işten kimlerin zarar gördüğü son aylarda yaşanan Susurluk olayı ile toplumun önüne serilmiştir. Eğer olayın aktörlerinden biri aşiret ve bu aşiretin reisi konumundaki bir vekil bu savaştan trilyonlarla ifade edilen rakamları devletten alıyor ve bunun yanısıra birçok şaibeli işte, olayda rol aldığı düşünülürse bu savaşın kimlere, nasıl yaradığını anlama daha da kolaylaşıyor.

Bu kirliliğin sonuçlarından birkaçı olan içgöç, köy yakma, zorla köy boşaltma, vs. büyük kentlerde ve kentlerin varoşlarında dayanaksız, güçsüz, boşlukta insan kümelerini oluşturmuştur ki bu kümelerin istenildiği gibi yönlendirilebilmelerinin ne kadar kolay olduğunu tahmin etmek zor olmasa gerek. Açlığın, umutsuzluğun ve köklerinden koparılmışlığın dayattığı sosyolojik, ekonomik sıkıntılar insanları insan olmaktan çıkarmaya yetecektir. Sonrasında sosyal patlamalar, kitle hareketleri, çıkış arayan insan toplulukları ve onların karşısında topuyla, uçağıyla, helikopteriyle, tankıyla, copuyla, özel timiyle, gladio'suyla devlet... Hukukun üstünlüğünü kabul etmiş, örgütlenmenin, haber alıp-verme özgürlüğünün güvence altına alındığı iddia edilen, **anayasal hakların** tüm batı demokrasilerindekiyle aynı olacağı söyleyen siyasal iktidarlar ve onların üst yapısı devlet... İşte öyle bir devlettir ki bu kendisiyle sürekli çelişir (bu iççelişme hali son günlerde önce alınan sonra geri çekilen kararlarla artık kronik bir hal alıp komedi durumuna geldi), istemeyerek kabullenmek zorunda kaldığı özgürlükleri yaşamak isteyenlere Dünya'yı dar eder, üretimi yok eder, sömüreni, ezene korur, kollar sonra da "vatan bölünmez, bayrak inmez, ezan susmaz" edebiyatını ayyuka çıkarır, barışın karşısında savaş lobisini destekler, çözümü savaştan yana tavır alarak sonsuz acılarda arar ve iyice içinden çıkılmaz duruma getirir.

15 Ocak 1997'de özel televizyon kanallarında ülkemiz insanının suratına Diyarbakır'dan soğuk bir şamar gibi inen acılı çığlıklar göstermiştir ki bu ülkede insanların vatandaşların büyük bir bölümü bir öğünlük aş için insalık onurlarını çamurlar içerisinde ayaklar altına alacak

duruma gelmişken çok ama çok az bir bölüm insan da ülke toplam gelirinin %70 ~ 75'lerine sahip durumdadır. İşsiz sayısının devlet verileriyle bile 7 milyonlarla ifade edildiği, yoksulluk sınırının dört (4) kişilik bir aile için 62.000.000.-TL'yi aştığı, yaşayabilmek için insan onurunu bile hiçe sayacak kadar yoksullaştırılmış, çözümsüz bırakılmış ülkemizin hüznü, şaşkın insanı, güzel ülkem, büyük devletim.

Ne kadar yazsak da okuyan gözlere, söylesek de duyan kulaklara artık güzele, aydınlık geleceğe olan umudumuz güç geçtikçe tükenmekte, tüketmektedir. **Soy-suzluğun erdem, hırsızlığın iş bitiricilik, cinayet işleminin vatan severlik, direnmenin, karşı çıkmanın vatan hainliği olarak algılandığı ülemizin aydınlık geleceği daha çokook gecikeceği benzer...**

2000'e 3 kala ülkemizin girilemeyen yerleri, dokunulmamayan Çatlı'ları, erişilemeyen Yeşil'leri, hortumlanan trilyonları ve hortumlayan vatan severleri varsa ve yüzyılları aşan hapis cezaları olan aydınları, düşünce suçluları hapislerde yatıyorsa vay bu ülkenin haline. Ne diyelim "ört ki ölem".

ENDÜSTRİYEL KONTROL MÜHENDİSLİK

ASANSÖR KUMANDASINDA

9 YILLIK TECRÜBE

İsteğe uygun çözümler.

Mikroişlem kontrollü ve tam elektronik isterseniz; kontrol kartı olarak, isterseniz; komple montajlı pano olarak; Acil siparişlerde gününde teslim.

Uygulamada müşteriye tam destek

2 yıl servis garantisi

panolarımız TSEK belgelidir.

ENDÜSTRİYEL KONTROL MÜHENDİSLİK

Tel-Fax: 0.232. 486 91 40

2. Sanayi Sitesi Alfa Çarşısı Kat.3 No.357 Bornova /İZMİR

KİTAP TANITIMI

İLETİŞİM GÜNLERİ III

10-12 Nisan 1996 tarihleri arasında gerçekleştirilen İletişim Günleri III etkinliğinin bildiriler kitabı çıktı. 110 sayfadan oluşan kitapta aşağıda başlıkları ve yazarlarının isimleri verilen 14 bildirinin yanısıra, etkinliğin ilk günü Prof. Dr. Metin DURGUT'un çağrılı olarak sunduğu "Enformasyon Toplumu" başlıklı bildiri de yer almaktadır:

AĞ MODELLEME ve PERFORMANS PLANLAMA
Doç. Dr. Yusuf ÖZTÜRK (E.Ü.Bil. Müh. Böl.)

VERİ İLETİŞİMİNDE GÜNCEL KONULAR ANAHTARLAMA TEKNOLOJİLERİ SES-VERİ-GÖRÜNTÜ ENTEGRASYONU
Ali ALDEMİR (SİMKO)

KİRALIK HATLAR İÇİN ZAMAN PAYLAŞIMLI BİR DATA ÇOKLAYICISI (TDM)
Zeynel DEPREM (Türk Telekom A.Ş.)

İNTERNET ve İŞ DÜNYASI
Melih ARAT (İNER)

GÖRÜNTÜ İLETİMİNDE PC KARTLARININ YERİ

ve GERÇEKLENMESİ

Altan Tan GENÇAY (D.E.Ü. Elk.Elo. Müh. Böl.)

DIGITAL VIDEO

Murat SARPEL (VESTEL Manisa)

ANTENLER (Deneysel Sonuçlar)

Serkan GÜNEL (EMO)

RADYO DALGALARININ YAYILIMI

Özgür KESER (EMO)

İSTEĞE BAĞLI VIDEO

E.Onur ATILGAN (ALCATEL-TELETAŞ)

21. YÜZYIL GEZGİN HABERLEŞME SİSTEMLERİ

Altuğ ERDÖN (BAŞARI ELEKTRONİK)

SAYISAL KRİPTOLU KONVANSİYONEL TELSİZ SİSTEMİ

Adil MASARACIOĞLU (ASELSAN)

GELECEĞİN İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ

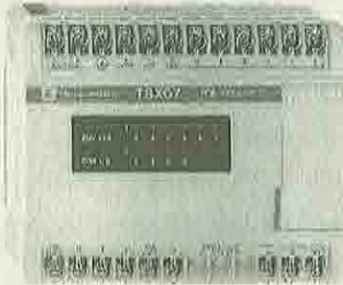
Murat ÜNLÜ (NETAŞ)

BİLGİSAYAR TELEFON TÜMLEŞMESİ

Kadir EMİR (NETAŞ)

ATAK Mühendislik Limited Şirketi

Sizlere Otomasyon Çözümleri Üretmeye Devam Ediyor...

KÜÇÜK:

Her yere monte edilebilir, kompakt yapı,

BASİT:

Üç değişik boyda 10, 16, 24 giriş/çıkışlı
24V_{DC} ve 220V_{AC} besleme gerilimi
Röle ve transistör çıkışı seçeneği

GÜÇLÜ:

1000 komutluk program hafızası
256dahili/64sabit sözcük veri hafızası
1000 komut için 3ms çevrim süresi

E E
N K
O
N Ç
O Ö
M Z
i ü
K M

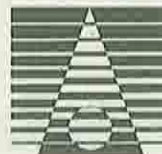
Otomasyon çözümlerinde size destek olmayı ilke edinen ATAK Mühendislik Ltd. Şti. sizlere tüm faaliyet alanlarında kullanabileceğiniz basit, hızlı, yüksek performanslı, her türlü uygulamanıza cevap verebilecek, küçük ebatlı PLC ürünleri ile sizlere yeni çözümler öneriyor...!

ERGONOMİK:

Bilgisayarda DOS ve WINDOWS altında çalışabilen PL7-07 yazılımı ile ladder, list ya da grafcet ile programlanabilme özelliği. Yazılımda mevcut yardım menüsü ile grafik ortamda çalışma kolaylığı. FTX 117 el terminaliyle ekonomik programlama ve program ayar olanakları.

DAĞITILMIŞ ZEKA:

4 adet TSX 07 - Nano PLC, 200metre mesafe içinde kablo ile bilgi alış verişi yapabilir.

**ATAK MÜHENDİSLİK
ELEKTRİK ELEKTRONİK
SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.**

1. Anafartalar Mah. Belediye Cad. No: 41 MANİSA
Tel: (0.236) 237 77 22 - 23 Fax: (0.236) 234 17 99

BİZ SANA İNANIYORUZ !

Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Özfatıra icraatlarına devam ediyor. Trilyonluk yatırım paketinden diyerek İzmir'in yeni otogarı - çok gecikmiş olmasına rağmen - yap işler devret formülüne uygun olarak otobüs firmalarına yaptırıyor, cebinden tek kuruş çıkmıyor, ama paket onun oluyor. Sonra onu öve öve bitiremiyor; havaalanı gibi olacak diyor, sanki dünyanın herhangi bir ülkesinde bu kadar otobüs, böylesi otobüs garajı görülmüş gibi. Eğer bir örnek arıyorsa, tren garajlarını metrolarını, limanları bulmalı.

Sonra kanunsuz bir şekilde devrettiği kamu taşımacılığı işini üstlenen firmanın panolarda reklamını ücretsiz yapıyor. "İzmir'li'lere yeni yıl armağanı. 125 yeni otobüs" diye. Görende sanır otobüsler Beledyenin, Hayır otobüsler taşarona ait. İnsan kendi mali olsa bu kadar özgünmez. Çift katlı otobüsleri, özür-

lülere uygun otobüsleri geri gönderen, parasını ödemeyen, gelenleri çalıştırmayan başkanın yaptığına bakın, 124 yeni otobüsmüş...

En son gündemde Ali Kalkancı ile olan, açığa çıkan ilişki. Biliyorsunuz yıllarca tarikatlara ilişkisini reddetmiş ama pek inandırıcı olmamıştı. Bu defa suç üstü yakalandı. İnkâr edemedi ama çay muhabbeti açtı. Birden İstanbul'a, İstanbul'da herhangi bir eve çay içmeye gitmiş. İnandınız değil mi? Olsun biz sana inanıyoruz, "teoloji doktoru" Özfatıra, icraatlara devam...

SUS' urluk

Susurluk'a "Bunlar faso fiso" diyen iktidarın, gündem değiştirme çabaları devam ediyor. Fadime ile Müslüm'ün aşkından sonra Kalkancı hazretlerini çorabına kadar tanıdık. Büyüklelerimiz bu arada ipin ucunun kaçmış olduğunu sanıyor olmalı ki, bunlar sahte şeyh onlara inanmayın diyor. Gerçek şeyhleri soruyoruz kimler diye. Onları Başbakan'ın yemek davetinde buluyoruz. 51 tarikat lideri ve temsilcileri. Kim demiş Türkiye "Şeyhler müridler ve meczuplar ülkesi olamaz" diye, hatırlayan

varsa söylesin şunlara. Diyanet İşleri Başkanı "Tarikata giren dini kaybeder" demiş sonra ne yapmış dersiniz, gidip yemeğe katılmış. **TÜCCAR - MÜŞTERİ**

Bataklığı kurutmak diye bir söz var türkçemizde. Geçen yıl 1.25 katrilyon açık veren bütçenin en önemli deliği 2.5 katrilyonluk faiz ödemeleri, 1996 ortalama dolar kuruna göre geçen yıl ödenen faiz 29.8 milyar dolar. Günlük faiz gideri ise 81 milyon dolar. Sizi gidi faizciler sizi, sizi gidi batı taklitçileri sizi,

Arkasından 97 özelleştirme yılı ilan edildi. Anadolu Bankası 69.5, Dışbank 66 milyon dolara satıldı. İktiside birer günlük faiz giderinin altında. Yani hergün bir banka satılsa bile delik kapanmıyor. Şimdiler de yedi adet termik santrali 1.6 milyar dolara 20 yıllığına devretmeye hazırlanıyorlar. 20 yıllık devir 20 günlük faize yetiyor.

Hani siz çok iyi ekonomi biliyorsunuz, hani siz hastaları "müşteri" olarak kabul ediyorsunuz, yani halkı da, soruyoruz size müflis tüccarlar, nerde görülmüş evin eşyalarının satılarak faiz borçlarının ödendiği!

Neredé!

AYIN SÖZÜ

Bir ülkede iz bırakanlar aydınlardır. Katiller ancak parmak izi bırakır.

Ayşen GRUDA

ŞUNDAN - BUNDAN

- Bir devlet çetesinde mağdur olarak çalışıyorum.
- Türk lirası en değersiz üçüncü para. ama hiçbir dönemde paraya bu kadar değer verilmemişti.
- Kahramanlık edebiyatı bayıltı artık. Vatan-Millet-Sakarya üçgenine son.
- İnsanlar zorla koruculuk yapılıyor. De - LİCE birşey bu.
- Sahibinden satılık kuzu.

● Amerikan pasaportumu kaybettim, hükümsüzdür.

● Abdullah Çatlın'ın sevdiği şarkılar.

● Devre mülk: Vehbi Koç'un mezarı

● Yargısız infaz: Ya sev Ya terket

● Temiz toplum: Bir kızılderi kabilesi.

● Rüşvet: Kanun hükmünde kararname

● İktisadi: Kalkınmada öncelikli yöreler

ÜLKEDE BİR BESLEME BASIN VAR KİM, BİLMEK ÇOK ZOR.

Kaynaklar: Sedat GÜLŞEN, Dinazor, Vedat ÖZDE, MİR LEMAN